

GLAS

Glavni urednik: Igor Slavec

Odgovorni urednik: Jože Košnjek

LETO XXXVI

GLASILO
SOCIALISTIČNE
ZVEZE
DELOVNEGA
LJUDSTVA
ZA GORENJSKO

Spomin na pogumno dejanje

Na Jesenicah so proslavili 80. obletnico ustanovitve Slovenskega planinskega društva za kranjskogorski sodni okraj — Predstaviteljev razvoja planinstva do danes — Priznanja šestim planinskim društvom

Jesenice — Oder amaterskega gledališča Toneta Cufarja na Jesenicah je bil minuli četrtek zvečer malce nenavaden. Sprejeli so na klopi sedeli mladenič in mladenka v narodnih nošah pa očanec v starem planinskem oblačilu — irha-stih hlačah, s coklami na nogah, ši-rokokrajnim klobukom na glavi, okovano palico v roki in z rogom za pasom. Za njimi se je pisano barvilo zastav z lilo z zelenilom gorskih borovcev. Velik bel napis v ozadju — SPD Jesenice 1903—1983, zastava in znak Planinske zveze Slovenije pa znak Planinskega društva Jesenice so dopolnili sceno z navdihom svečanosti. Tudi zbrano občinstvo v dvorani, med katerim so bili predstavniki PZS Tomaž Banovec, predsednik medobčinskega sveta ZKS za Gorenjsko Stefan Nemeč in družbenopolitični delavci iz jeseniške občine ter številni planinci z Jesenic

in iz sosednjih krajev, je obetalo poseben kulturni dogodek.

Gostom v pozdrav je zaigral pihalni orkester Jeseniški železarji, dobrodošlico pa jim je izrekel predsednik koordinacijskega odbora planinskih društev v jeseniški občini Janez Košnik. Zatem sta obiskovalce povabila na pot spominov o razvoju planinstva v Dolini znana planinska aktivista z Jesenic Stanko Ravnik in Pavla Klinar.

Prvi je kot predstavnik starejšega rodu planincev slikovito opisal zgodovinske razmere v prejšnji epohi in prvi polovici sedanjega stoletja, ko se je rojevalo naše gornštvo in razcvetalo organizirano planinstvo. Kot je naglasil, je bila slovenska planinska organizacija na Jesenicah ustanovljena v času dvoglavega cesarskega orla, ki je s svojimi črnimi krili in kremplji strašil po naših gorah. Svojo pripoved je nadaljeval

z opisom mejnikov in znanih mož, ki so zagotovili napredek planinstva v dolini med Julijci in Karavankami do konca druge svetovne vojne.

Svobodo so simbolično naznanili zvoki partizanske koračnice iz glasbil jeseniških godbenikov. Zatem je predstavnik mladega rodu planincev, načelnica mladinskega oddelka pri PD Jesenice Pavla Klinar, predstavila široko dejavnost planinskih društev Javornik-Koroška Bela, Jesenice, Mojstrana, Gozd-Martuljek, Kranjska gora in Rateče vse do današnjih dni.

Prizadevno delo šestih društev so sklenili skromno nagraditi, tako kot planinci znajo, s spominskimi diplomami. Predstavnikom društev, žal med njimi ni bilo nikogar iz najbolj oddaljenega, rateškega društva, je izročil priznanja v imenu koordinacijskega odbora Janez Košnik. Svečanost so sklenili z bogatim kulturnim sporedom, v katerem so nastopili recitatorka Mojca Strgar, moški pevski zbor Marjan Vodopivec iz Kranjske gore, moški oktet DPD Svoboda France Prešeren iz Žirovnice in folklorna skupina KUD Jaka Rabič z Dovjega in iz Mojstrane. S. Saje

Priznanje planinstva v Dolini je označila proslava na Jesenicah — na slikah: govornik Stanko Ravnik in izročitev spominske diplome predsedniku PD Jesenice Vladimirju Stojanu — Foto: F. Perdan

Dolžnikov za dobrih pet milijonov

Kranj — Na zahtevo delavcev skupščine samoupravne stanovanjske skupnosti kranjske občine je Domplan pred nedavnimi pripravil seznam vseh tistih občanov oziroma nosilcev stanovanjske pravice v občini, ki so za stanarino, najemnino, centralno ogrevanje, ogrevanje vode, kanalizacijo, smetarino, nadomestilo za stavbno zemljišče in podobno konec decembra lani dolgovali prek 10 tisoč dinarjev. Takšnih neplačnikov je bilo konec minulega leta v občini 86, skupaj pa so dolgovali skoraj 5,7 milijona dinarjev. Zbor uporabnikov samoupravne stanovanjske skupnosti,

ki je na zadnji seji v začetku aprila razpravljalo o tovrstnih kršiteljih, pa je sklenil, da je imenjski seznam kršiteljev treba objaviti v Glasu.

Naštete neplačane obveznosti so lani v primerjavi z letom 1981 porasle kar za 57 odstotkov. Naraščajo pa tudi letos, saj predstavljajo v zaračunanih obveznostih 3 odstotke, medtem ko so lani znašale 2,5 odstotka. Sicer pa kar 71 odstotkov terjatev izvira iz leta 1982, ostale pa iz preteklih let. Tako so med neplačniki tudi nekateri, ki so dolžni več kot 100.000 dinarjev. Največji dolžniki so večinoma v solidarnostnih stanovanjih.

Postopki za izterjavo so dokaj dolgotrajni. Dvakratnemu opominu sledi izterjava na sodišču. Težave pa nastajajo, ker se dolžniki pogosto izselijo iz stanovanja in je težko dobiti podatke o novem bivališču. Neredko se zgodi, da zaradi šibkega socialnega stanja dolžnika tožbe ni moč vnovčiti. Izredno dolgi so tudi postopki v tožbah za izpraznitev stanovanj. Največja ovira pri izvršbah so namreč novi prostori, ki jih je treba priskrbeti. Takšnih ustreznih prostorov je v občini zelo malo ali pa jih v trenutku, ko bi moralo priti do prisilne izvršbe, sploh ni. A. Zalar

Blejski »cvetki« pred poletno sezono — Lastnika sta kdovekdaj že pozabila nanju, drugi se zanju ne zmenijo. Tako uboga jeklena konjička čakata, da se bosta sesedla in ju bo morda le kdo odpeljal med staro šaro. Zapuščena siromaka smo našli sredi turističnega Bleda, pod hotelom Jelovica in tik ob avtobusni postaji. Bosta »cvetki« krasi Bled vse poletje? (MV) Foto: F. Perdan

Družbenopolitična gradiva in časopisno besedilo — Center za družbenopolitično izobraževanje pri Fakulteti za sociologijo, politične vede in novinarstvo iz Ljubljane je minuli četrtek in petek pripravil v Škofji Loki seminar s posvetovanjem na temo družbenopolitična gradiva in časopisno besedilo. Pritegnil je veliko pozornosti, saj je bila vsebina seminarja aktualna, nanašala se je na jezikovne odseve birokratskih odnosov v samoupravni družbi. Foto: F. Perdan

V SREDISCU POZORNOSTI

Avtobusi ne zdržijo

To, kar so prevozniki slutili, da bo po 27. marcu, se je tudi zgodilo: neznanska gneča v jutranjih konicah. Kljub opozarjanju, da proizvodne delovne organizacije premikajo delovni čas na 7. uro, vse druge dejavnosti pa na 8. uro, se je vendarle izkazalo, da so nekateri ostali kar pri 7. uri. Za organiziran avtobusni prevoz je takšen enourni razmak podoben šivankinemu ušesu, skozi katerega je nemogoče na kulturn način spraviti ljudi na delo. Vprašanje kulturnega prevoza na delo je bilo pred premaknitvijo delovnega časa pogosto na dnevnem redu, toda v zadnjih 14 dneh se je izkazalo, da je bilo to, kar smo prej imenovali gneča, dokaj kulturn prevoz.

Prevozniki so za takšno stanje še najmanj krivi. Prišlo je do absurde situacije, ko naj bi z dosedanjim številom avtobusov v domača eni do poldrugi uri prepeljali na delo in v šolo trume delavcev in učencev, kar je bilo poprej raztegnjeno na daljši čas dveh ur. V nevzdržnem položaju so se znašli ne le vsega hudega vajeni vsakodnevni potniki, pač pa so na preizkušnji tudi vozila. Ta so tako preobremenjena, da se je povečal čas, ki ga vozila prebijajo v mehanični delavnici. Da pa je takšen prevoz, kot ga je videti zjutraj, tudi proti vsem predpisom o prometni varnosti, je seveda jasno, prav tako pa tudi, da je v takšni situaciji te predpise nemogoče spoštovati.

Spremembe voznih redov v avtobusnem medkrajevnem prometu so že po dveh tednih delovnika po novem odraz razmer, ko smo se skušali dogovoriti za eno, naredili pa smo drugo. Da so spremembe potrebne tudi v krajevnem prometu, je prav tako jasno, saj se bodo v občinah za take spremembe verjetno kmalu dogovorili. Do konca tega meseca naj bi v občinah poskušali jutranje konice s prilagajanjem začetka delovnega časa zmožnostim prevoza raztegnili med 6. in 8. uro. Katere delovne organizacije oziroma dejavnosti bodo spremenile začetek delovnega časa za uro naprej ali nazaj, se bodo v občinah posebej dogovorili. Seveda pa te spremembe nikakor ne smejo biti povod za plaz pritiskov in želja po ponovnem spreminjanju delovnega časa na začetek pred 27. marcem. Dobra dva tedna dela po novem sta za tako oceno le še prekratka. L. M.

Domača pomoč

Jesenice — Pri komunalnem podjetju Kovinar na Jesenicah imajo tako kot v drugih sorodnih delovnih organizacijah precej strojnega parka, ki ga morajo redno vzdrževati. Vsi imajo težave z nabavo rezervnih delov, saj so večinoma iz uvoza. Deviz ni, zato si mora delovna organizacija pomagati na vse mogoče načine, da bi prišla do rezervnih delov doma.

Pred nedavnim pa se jim je pokvaril nemški stroj za pometanje cest »kibor«, edini, ki ga imajo. Vztrajno so iskali rezervne dele, vendar jim ni uspelo. Stroj se je pokvaril pri rietlah, pri tesnilih, izteklo je ogromno hidravličnega olja, ki ga je doma spet težko dobiti.

Kaj zdaj? V delovni organizaciji so se domenili, da prisijo za pomoč jeseniškega inovatorja Vikija Žana, ki že nekaj let uspešno izdeluje tesnila za jeseniško železarno. Žan je v kratkem času tesnila iz teflona izdelal in zdaj stroj za pometanje cest spet lahko uporablja.

Zanu že nekaj let jeseniške delovne organizacije priznavajo strokovnost pri izdelavi tesnil in visoko kvaliteto. Tokrat je rešil hud problem komunalnega podjetja, saj niso vedeli, kako bi iz uvoza dobili nujna tesnila. Domače znanje se je torej spet uspešno uveljavilo in to je dokazano, da smo marsikdaj tudi doma zmožni izdelati rezervne dele, za katere so potrebne devize. D. Sedej

V nedeljo na Okroglo

Kranj — V nedeljo, 24. aprila, ob 13.30 bo na Okroglem proslava v počastitev 41-letnice padlih borcev Kokrškega oddela v okrogelski jami. Tudi letos bo tu velika slovesnost, kajti tu bodo mladi vojaki iz vojašnice Staneta Žagarja iz Kranja svečano obljubili domovini, bogat kulturni program bodo pripravili otroci z osnovne šole v Naklem, igrala pa bo, tokrat kar več ur, vojaška godba.

**NAROČNIKI BEREJO
GLAS CENEJE IN SO-
DELUJEJO V NAŠIH
NAGRADNIH
IGRAH
IN ŽREBANJIH**

tradicije • kvalitete • mode

Delegatski vprašaj Ureditev Glence

JESENICE — Na minuli seji zbora združenega dela skupščine občine Jesenice je DELEGAT DELEGACIJE SGP GRADBI-NEC, delovna skupnost skupnih služb postavil delegatsko vprašanje, če je v upravnih organih skupščine občine Jesenice predvidena stagnacija osebnih dohodkov glede na to, da v gospodarstvu osebnih dohodki ne naraščajo. Delegati so sprejeli sklep, da izvršni svet pripravi odgovor na delegatsko vprašanje SGP Gradbinca Kranj, v katerem bo primerjava osebnih dohodkov v upravnih organih skupščine občine Jesenice in osebnih dohodkov v gospodarstvu jeseniške občine.

Na seji zbora krajevnih skupnosti pa je delegat KRAJEVNE SKUPNOSTI ŽIROVNICA Zdenko Mežek postavil delegatsko vprašanje, ki se nanaša na nadaljnjo ureditev Glence, prostora, ki služi krajanom predvsem za rekreacijo, proslave, otroško igrišče in podobno. Z gradnjo ceste je bil prostor močno okrnjen, nadaljnja ureditev pa je vprašljiva.

DELEGAT FRANC JANŠA IZ MOJSTRANE pa je pripomnil: predstavniki pašne skupnosti se pritožujejo zaradi ograje na pašniku na Belem polju, ki je bila zaradi gradnje poškodovana tako, da ima živina celo možnost izhoda na cesto. Stanovanjska zadruga Železar naj do prihodnje seje poda pismeni odgovor, kdaj bo poškodovana ograja popravljena. D. Sedej

Zbor krajanov

Cerklje — Krajevna konferenca Socialistične zveze in svet krajevnih skupnosti Cerklje sklicujeta danes, 19. aprila, ob 20. uri zbor krajanov v dvorani zadrugnega doma. Obravnavali bodo osnutek zakona o pokojninsko-invalidskem zavarovanju ter program dela krajevnih skupnosti za letošnje leto. Krajevne Cerkle čaka letos dve pomembni nalogi: gradnja mrljskih vežic in poimenovanje ulic. Na zboru se bodo krajanje tudi pogovorili, kako bi izboljšali krajevno samoupravo. J. Kuhar

Usposabljanje rezervnih vojaških starešin — Kranjska garnizija JLA in občinska konferenca Zveze rezervnih vojaških starešin v Kranju že dalj časa sodelujeta pri strokovnem usposabljanju starešinskega kadra. V letošnjem izobraževalnem programu dajejo poudarek inženirstvu. Tako se je minulo soboto in nedeljo prek tisoč starešin udeležilo tehničnega zbora v kranjski vojašnici, kjer so jih spoznali z izdelavo in odstranjevanjem minsko eksplozivnih sredstev ter jim praktično prikazali njihove učinke na raznih materialih. Ob tem so jih seznanili z novostmi v inženirski tehniki, protiklopni borbenih sredstvih, topniški oborožitvi, sredstvih za zveze in specialni planinski opremi, prikazali pa so jim tudi film o minah presenečenja. S takim načinom pouka, ki je izredno pomemben za ohranjanje stika rezervne sestave z redno enoto, zagotavljajo sprotno usposabljanje aktivnih in rezervnih starešin za opravljanje vzgojnoizobraževalnih nalog v enotah. (S) — Foto: F. Perdan

S samoprispevkom do novih šol

Jesenice — Pred dvema letoma so se delovni ljudje in občani jeseniške občine odločili za drugi občinski samoprispevek iz osebnih dohodkov za gradnjo šolskih objektov in tako so do danes zbrali več kot 66 milijonov dinarjev. Skupaj s krediti in obrestmi pa znašajo sredstva občinskega samoprispevka več kot 77 milijonov dinarjev.

Pri osnovni šoli v Mojstrani so že zgradili vrtec, katerega predračunska vrednost znaša 17 milijonov dinarjev, prav tako temeljito adaptirajo in dograjujejo osnovno šolo na Koroški Beli. Predračunska vrednost belske šole znaša 64 milijonov dinarjev.

V času gradnje vrtca v Mojstrani

so se pokazala dodatna, nepredvidena dela, ki znašajo 3 milijone 800.000 dinarjev, predvsem pri temeljitem popravilu kotlovnice. Instalacije so bile povsem dotrajane, gradnjo vrtca pa je podražila tudi kineta, ki povezuje kotlovnico s vrtcem. Požarnovarnostna inšpekcija je tudi ugotovila, da mora vrtec imeti posebno hidrantno omrežje, zato bodo stroški še višji. Najprej so načrtovali, da bo v vrtcu 64 otrok, ko pa je bil zgrajen, je bilo vpisanih 84 otrok. Zato so morali nabaviti še dodatno opremo in najnujnejši drobni inventar.

Vrtec v Mojstrani so zgradili v dogovorjenem času, nedokončan je ostal le tisti del zunanje ureditve, ki je v zimskem času neizvedljiv in so ga planirali za pomladne mesece.

Prva etapa izgradnje osnovne šole na Koroški Beli obsega izgradnjo zaklonskega, kuhinje, jedilnice in povezovalnega trakta. V prvi fazi so porušili staro telovadnico in začeli s pripravljalnimi deli, saj še niso zbrali dovolj denarja. Ta dela so veljala 48 milijonov dinarjev. Tudi pri osnovni šoli na Koroški Beli so bili planirani stroški občutno nižji, še posebej, ker so morali dodatno naročiti nekaj kuhinjske opreme, potrebna so bila tudi nekatera nujna zavarovalna dela pri starem objektu, nastali so problemi s sanitarijami in kanalizacijo.

Zdaj gradbeni odbor proučuje možnosti za skrajšanje desetmesečnega zastoja v gradnji, ki bi nastal po zaključku prve etape na Koroški Beli. Med tem časom so se zakonski ukrepi za negospodarske naložbe še poosttrili, tako da je za novogradnjo že ob prijavi potrebno imeti vsa lastna sredstva. Prejšnja zakonska zahteva, da za prijavo gradnje zadostijo 50 odstotkov lastnih sredstev, velja tudi sedaj, vendar le za nadaljevanje že začelih naložb. Pripravljalno akcijo, da bi tudi za šolo na Koroški Beli veljal prejšnji predpis. To pa bi lahko dosegli z dodatnimi sredstvi. Izobraževalna skupnost Jesenice naj bi namenila združena amortizacijska sredstva šol v višini 8 milijonov dinarjev kot nepovratna sredstva za izgradnjo šolskega prostora.

V drugi etapi je predvidena gradnja trietažnega šolskega trakta s 14 učilnicami, v drugi etapi pa izgradnja glasbene učilnice, kabine, večnamenskega prostora, čitalnice, knjižnice, pionirske sobe in več manjših prostorov v skupni vrednosti 21 milijonov dinarjev. V Mojstrani, kjer nameravajo šolo še dograditi, pa naj bi dobili novo kuhinjo, jedilnico, povezovalni trakt, prizidek z dvema učilnicama, potrebna je adaptacija strehe; skupna vrednost del znaša 25 milijonov dinarjev. Šole v tretji etapi se na Koroški Beli predvideva izgradnja telovadnice in v četrti adaptacija stare šole. D. Sedej

Sklepanje o letošnjih programih

Kranj — Ta in prihodnji teden se bodo v Kranju sestale skupščine treh samoupravnih interesnih skupnosti. V sredo se bosta sestali skupščina samoupravne stanovanjske skupnosti in samoupravne komunalne interesne skupnosti, v torek, 26. aprila, pa skupščina samoupravne interesne skupnosti za gospodarjenje s stavbnimi zemljišči. Na vseh treh sejah bodo ocenjevali uresničevanje lanskih programov, nato pa razpravljali in sklepali, kakšne so letošnje možnosti na omenjenih področjih dejavnosti. A. Z.

Zakon ščiti tudi mladega kmeta

Novi zakon o pokojninskem in invalidskem zavarovanju sistemsko ureja tudi kmečko zavarovanje — Odraz skrbnejše kmetijske politike

Pred leti osnovana skupnost starostnega zavarovanja kmetov je s starostno pokojnino starejšim kmetom skušala zagotoviti vsaj minimalno socialno varnost. Znesek 3500 dinarjev pa je komajda zalegel za skromen preužitek. Ostareli kmetje so se tega še kako zavedali, zato so tudi neradi prepuščali zemljo in postavili na noge mnoge propadle učinkovite izkoriščali zemljo in postavili na noge mnoge propadle kmetije, so raje odšli v tovarno, kjer so si nabrali poleg zanesljivega kruha tudi let za bodočo pokojnino. Kdo bi tudi čakal, da ostareli gospodar na smrtni postelji da iz rok ključke kmečkega gospodarstva, kdo bi desetletja garal na zemlji in potem na stara leta v zapečku užival kmečko pokojnino, ki je bolj podobna miloščini.

Danes gradimo gospodarstvo tudi na kmetijski osnovi in do kmeta nimamo več mačehovskega odnosa kot poprej. Na zemlji si želimo mladih, iznajdljivih, inventivnih gospodarjev, ki jim zaradi okoliščin ne bo treba iskati kruha v tovarnah in si na mestih nočnih čuvajev nabirati zavarovalno dobo za stara leta. Tudi sistem pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki je doslej kmete zanemarjal, bomo zdaj preoblikovali, kakor veleva družbena usmeritev v kmetijstvo.

Osnutek zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju v Sloveniji prinaša obilje novosti. Oblikovalci zakona so bili sicer malce zaskrbljeni, kako se bodo kmetje odzvali novotariji, zlasti se, ker zakon poleg širših pravic za kmete predvideva tudi dokajšnje obveznosti. Razprava pa je pokazala, da so se kmetje za novost kar ogreli, čeprav tudi odporov ne manjka, zlasti, kjer gre za denarne obveznosti do pokojninskih skladov.

Obveznost zavarovanja vseh članov kmečkega gospodarstva, ki živi izključno od kmetovanja, in ne le lastnika kmetije, postavlja kmečkega človeka ob bok delavcu v združenem delu. Iz dohodka, ki ga bo poslej na zemlji ustvaril, bo prav kakor delavec prispeval delež v pokojninski sklad. Na starost mu bo izplačana pokojnina po minulemu delu. Kdor se bo zavaroval vsaj v višini zaimenjene pokojnine, torej, 7.900 dinarjev, bo lahko razne pokojnine užival tudi pravico do varstvenega dodatka in druge pravice, ki izhajajo iz zavarovanja. Iz razprav med kmety je bilo čutiti, da se najbolj boje prav denarnih obveznosti, saj vsi gmotno ne bodo zmogli tolikšnega prispevka iz dohodka. Za kmete pa zakon omogoča tudi plačevanje prispevka na osnovi takomenovanih »zavarovalnih razredov«. Kmečki zavarovanec si znesek, ki ga bo breme plačeval v pokojninski sklad, lahko sam izbere in si s tem sam ukroji pokojnino.

Vsekakor bo le-ta večja kot dosedanja kmečka pokojnina, ki je slonela pretežno na solidarnosti združenega dela, ker je šlo le za ostarele kmete. Ker bo novi sistem zagotavljal več socialne varnosti kmety, ki se ne bodo mogli več ukvarjati s kmečkim delom, bodo zemljo raje prepuščali dedičem. Kdor pa bo še vedno živel po načelu »meni luč — tebi ključ«, ko bo že uveljavil pravico do pokojnine, bo še naprej dolžan plačevati prispevke v sklade pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

D. Z. Žlebir

Varčevanje s skupnim vročevodom

V mestu Jesenice so stanovanja priključena na vročevod iz Železarne — Racionalizacija pri gradnji novih stanovanj

Jesenice — S samoupravnim sporazumom o temeljih plana stanovanjske skupnosti za srednjeročno obdobje do leta 1985 v jeseniški občini predvidevajo da bodo zgradili 849 družbenih stanovanj ter 410 zasebnih hiš ali skupaj 1259 stanovanj. Na leto bodo povprečno zgradili 170 novih stanovanj.

V prvih dveh letih srednjeročnega obdobja so zgradili 282 stanovanj, že letos pa naj bi se vselili v 211 stanovanj.

Tudi v jeseniški občini se vsa leta zavzemajo za racionalizacijo stanovanjske gradnje. Tako so se na Jesenicah, Hrušici, v Mojstrani in na Koroški Beli zavzeli za gradnjo, ki ustreza posameznemu območju, in izbirali le med tremi tipi objektov. V centru II na Jesenicah imajo stolpnice leseno ostrežje v naklonu in so tako opustili neprimerne ravne strehe, v prtiličju pa so uredili poslovne prostore. Pri tistih objektih, kjer je lokacija dopuščala, so projektirali še po dve stanovanji v kleti. Dosledno so upoštevali nove predpise o toplotni izolaciji, opustili gradnjo kotlarn na tekoča goriva in pri vsakem zazidalnem načrtu predvideli možnost ogrevanja iz skupne kotlarne ali priključka na vročevod v mestu Jesenice.

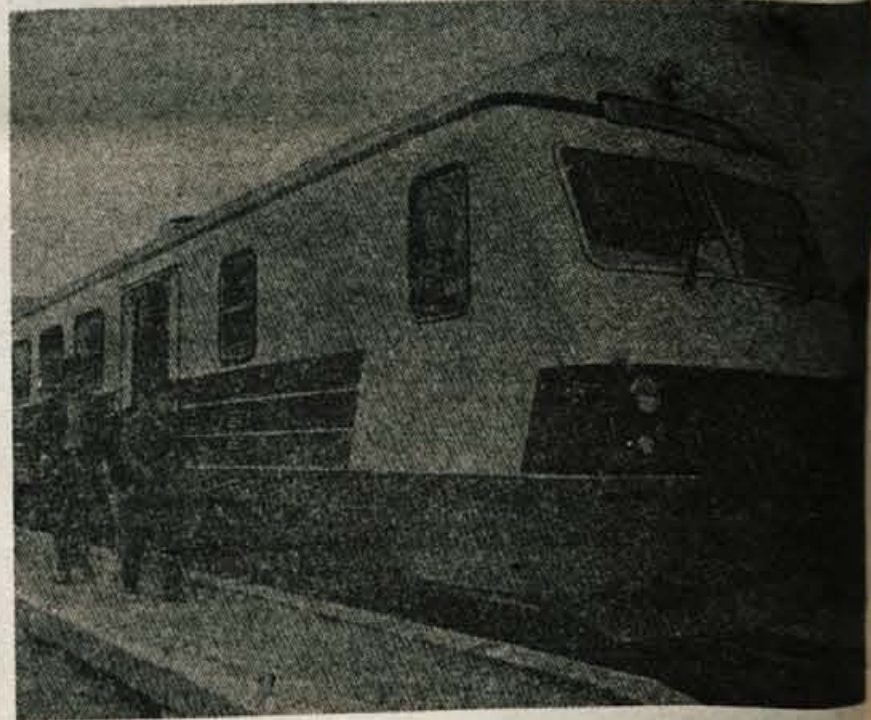
V Mojstrani imajo tako kotlarno na trda goriva za vseh devet stanovanjskih objektov, stanovanjski stolpci na Jesenicah pa so priključeni na vročevod. Od leta 1975, ko so začeli z gradnjo vročevoda, so nanj priključili 122.468 kvadratnih metrov stanovanjskih in 45.000 kvadratnih metrov poslovnih prostorov. Vročevodno ogrevanje ima na Jesenicah že 2195 gospodinjstev. S tem so lahko tudi opustili 20

starih kotlarn na premog. Ko so začeli graditi stanovanja na Koroški Beli, so obenem zgradili vročevod iz Železarne Jesenice na Javorniku.

Projektiran je tako, da se v prihodnje lahko priključijo nanj še ostali objekti na Koroški Beli.

Tudi gradbeniki so v minulih letih varčevali in uporabljali materiale, ki zagotavljajo večjo toplotno in zvono zaščito. Za prihodnje pa se zavzemajo za večjo racionalizacijo na področju stanovanjske graditve, ki naj bi bila tehtno opredeljena v dolgoročnem družbenem planu razvoja občine, s tem, da bi se izdelal program pridobivanja stavbnih zemljišč. Vsa zemljišča naj bi poprej ustrezno komunalno uredili ter poskrbeli za stalen vir sredstev za financiranje komunalnega urejanja. Odločali naj bi za tiste projekte, ki so se do zdaj izkazali kot najboljše in čimmanj poskušali z novimi, še ne preizkušenimi tipi gradnje.

D. Sedej

V Jugoslaviji je veliko zanimanje za novi vlak, ki so ga v rekordnem času izdelali v tovarni Boris Kidrič

Železničarji so praznovali

Pri spomeniku ob Zaloški cesti v Ljubljani so se v petek, 15. aprila, zbrali slovenski in istrski železničarji in počastili spomin na dogodke pred 63 leti. Železničarji so si namreč 15. april izbrali za svoj praznik v spomin na boj delavcev za temeljne človeške pravice in socialno varnost. Letošnja proslava, na kateri je govorila predsednica republiškega komiteja za promet iz zveze Julka Zibert, je bila že 33. zapored.

Lani so slovenski železničarji dosegli nekaj lepih uspehov. Prepeljali so za 1,6 odstotka več blaga in za 7,3 odstotka več potnikov kot leto prej. Tako so letni načrt presegli za 3 odstotke. Zelo se je povečal promet potnikov na »zelenih vlakih« in sicer kar za 52 odstotkov v primerjavi z letom 1980. Pri prevozu tovora pa se delovne organizacije najraje odločajo za tako imenovani »nočni skok«. Najpomembnejši tovor, ki so ga lani prepeljali na železnici, je bil premog. V primerjavi z letom 1980 so ga prepeljali za polovico več.

Julka Zibert je poudarila, da bo železnica z razvijanjem kvalitetnejših storitev imela v prihodnje lahko še več prometa. Na kvalitetnejše storitve pa v marsikateri vpliva tudi razvijanje ekonomskih odnosov med železniškimi transportnimi organizacijami v Jugoslovanskih železnicah. Predvsem PA je treba opustiti administrativno urejanje cen za železniške storitve.

Druga delovna zmaga, ki so jo skupaj z delavci Tovarne Boris Kidrič iz Maribora slavili ob prazniku slovenski železničarji, pa je prvi doma izdelan dizelmotorni aluminijasto konstrukcijo. Vlak je novost med jugoslovanskimi tirnimi vozili. Dolg je 47 metrov, belo-zelene barve in aerodinamične oblike, s hitrostjo 120 kilometrov na uro sprejme pa lahko 92 potnikov. Prestor za potnike je v prvih petih vagonih, ki so opremljeni z letalskimi sedeži. Razen tega ima vlak kuhinjo, ozvočenje in poseben prostor za poslovne pogovore. Vlak so izdelali v Tovarni Boris Kidrič v rekordnih petih mesecih. Železniško gospodarstvo Ljubljana namerava kupiti 25 takšnih vlakov, za 15 vlakov pa se zanimajo tudi v Novem Sadu.

Med številnimi prireditvami ob dnevu železničarjev omenimo še podelitev zlatih značk za tridesetletno neprekinjeno delo na železnici. Podarili so jih v petek dopoldne v Festivalni dvorani v Ljubljani 294 delavcem železnice gospodarstva Ljubljana. Osrednja jugoslovanska proslava ob dnevu železničarjev pa je bila v petek na Reki, kjer so med drugim podelili petnajstletniške nagrade. Iz železnice gospodarstva Ljubljana so jih prejeli: proz. Maupravljanje in vzdrževanje: prog. Maupravljanje, železniška tiskarna Ljubljana, ribor, železniška tiskarna Ljubljana, železniška godba Zidani most, Jože Slokar in dr. Ljubo Babič. A. Z.

Telefone imamo, telefoniramo pa malo

Pri ptt podjetju v Kranju ugotavljajo, da varčujemo pri telefonskih impulzih, tako v delovnih organizacijah kot doma — Neekonomske cene poštinih storitev

Kranj — Pri podjetju za ptt promet Kranj za lansko poslovno leto ocenjujejo, da so na rezultat hudo vplivale predvsem neekonomske cene ptt storitev, saj se v poštini dejavnosti komaj 71 odstotkov stroškov pokrije s prodajno ceno. Pri telegrafskih in telefonskih storitvah je stanje boljše in prodajna cena pokriva stroške ter ustvarja akumulacijo, ki pa se potem preliva v poštino dejavnost. Število storitev sicer narašča, vendar samo nekatere vrste storitev, medtem ko so v delovnih organizacijah lani opravili za 3 odstotka manj storitev kot leto prej, pri telegrafskih storitvah pa za 4 odstotke manj.

Telefonski impulzi so najvažnejši vir prihodka, naraščajo pa počasneje kot v minulih letih. Novi telefonski naročniki so predvsem zasebniki, ki pa v enem mesecu le redkokoli izkoristijo več kot sto impulzov. Tudi v delovnih organizacijah omejujejo število opravljenih impulzov z najrazličnejšimi ukrepi.

Lani v mreži ptt enot ni bilo sprememb. Na Gorenjskem jo sestavlja 46 pošt in 12 poštinih zbirališč. Adaptirali so poslovne prostore pošt v Gorjah, Kranju in v Zireh ter preselili pošto Železniki v novo lastno zgradbo.

Na področju podjetja za ptt promet Kranj imajo končno avtomatsko telegrafsko centralo z zmogljivostjo 200 priključkov, v

katero je vključenih 161 priključkov, kar je za sedem več kot konec leta 1981. Zmogljivost centrale je tako izkoriščena 80-odstotno.

Lani se je število telefonskih priključkov na Gorenjskem povečalo za 7 odstotkov ali od 24.000 na 26.000. Na novo je bila zgrajena telefonska centrala Brezje z zmogljivostjo 200 priključkov, povečali so končne telefonske centrale Naklo za 400 priključkov, Zgornjo Besnico, Zabnico, Voklo in Javorje za 40 priključkov, Zirovnico za 608 priključkov in Kranjsko goro za 400 priključkov.

Ob koncu lanskega leta je bilo v avtomatske telefonske centrale vključenih 21000 telefonskih naročnikov ali 4 odstotke več kot leto prej. Na novo je bilo zgrajenih 1000 telefonskih priključkov in telefonske centrale so izkoriščene z 79 odstotki. Število telefonskih naročnikov na 100 prebivalcev na Gorenjskem se je povečalo iz 11,3 v letu 1981 na 11,7.

Letos so že začeli z gradnjo pošte v Radovljici. Prizadevali si bodo, da bi dobili nove prostore za pošto na Blejski Dobravi. Poštni prostori v Poljanah nad Škofjo Loko so neustrežni, zato bo treba poiskati nove. Podjetje za ptt promet Kranj pa bo nadaljevalo še z gradnjo stavbe na Planini v Kranju ter poskušalo pridobiti prostore in opremo za novi filijalni pošti na Trati v Škofji Loki in v Bistrici pri Trzinu.

Po posameznih občinah je območna samoupravna interesna skupnost za ptt promet Kranj načrtovala več naložb, ki bodo deloma uresničene v tem letu ali pa v naslednjih. 2 milijona dinarjev so namenili kot soudeležbo za izvedbo

medkrajevnega kabla Hrušica — predor na Jesenicah. Do polaganja kabla pa ni še prišlo, ker republiška skupnost za ceste ne bo začela z izgradnjo ceste in predora pred letom 1984. Sredstva bodo prerazdelili na drugo postavko v plan za letoš. Tudi 500.000 dinarjev se leži neizkoriščenih, kajti v krajevni skupnosti Žirovnica še niso začeli z izgradnjo krajevnega telefonskega omrežja.

V Kranju je skupščina namenila za gradnjo centrale in pošte na Planini več kot 4 milijone dinarjev že v letu 1981, lani pa 12 milijonov. Vrednost prve faze gradnje objekta znaša več kot 40 milijonov dinarjev.

V Radovljici je interesna skupnost za ptt promet Kranj nakazala za adaptacijo pošte v Radovljici 2 milijona 800.000 dinarjev, pošto pa bodo adaptirali do konca letošnjega leta. Vrednost naložbe znaša 38,5 milijonov dinarjev.

Skupščina je namenila za gradbo pošte in avtomatske telefonske centrale Železniki leta 1980 več kot milijon dinarjev, leto kasneje 2 milijona in skoraj 3 milijone lani. Investicija v vrednosti 21 milijonov 700.000 dinarjev je bila zaključena v letu 1982. Območna skupnost je za sofinanciranje centrale Gorenja vas namenila 850.000 dinarjev, sredstva pa še niso izkoriščena, ker zemljišča še niso odkupili. Letos bodo začeli pripravljati dokumentacijo za postavitev kontejnerske telefonske centrale.

V trziški občini so sredstva v višini 900.000 dinarjev rezervirana za povečavo vozliščne telefonske centrale Trzin s tisoč na dva tisoč števil. Vrednost naložbe bo znašala okoli 25 milijonov dinarjev. D. Sedej

Nove gozdne poti

Kranj — Lani so v zasebnih in družbenih gozdovih kranjskega Gozdnega gospodarstva zgradili ali obnovili 28 kilometrov poti. Na škofjeloškem področju so speljali 2,5 kilometra dolg odsek ceste od Raven do Podroža in 14 traktorskih vlakov. V trziških gozdovih so gozdarji obnovili tri mostove (Krofelno, v Planini, Dolga njiva), zgradili 800 metrov novih poti in štiri vlake. V zasebnih in družbenih gozdovih predvorskem območja so gradbeniki temeljne organizacije Gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija speljali 1900-metrski odsek ceste po gozdovih Orlovca, obnovili mostova Aklje in Komatevra ter zgradili ali obnovili 11 vlakov, od katerih sta bili najdaljši od Povelj do Studence in od Zabel do Velikega vrha. Gradnja gozdnih prometnic je zahtevno opravilo, zato tudi ni osupljivi podatek, da so lani za vsak kilometer novozgrajene poti potrebovali 2,55 milijona dinarjev. Poleg poti pa so lani na področju Gozdnega gospodarstva Kranj zgradili še blizu 170 kilometrov slabših traktorskih vlakov (vlake II). V zasebnem sektorju je bila gradnja zaradi manjše zahtevnosti del in prispevkov kmetov cenejša — 105 tisočakov za kilometer, medtem ko je bila v

družbenih gozdovih domala trikrat dražja.

Gradnja in obnova cest in vlakov in s tem odpiranje gozdov ostaja tudi letos pomembna naloga kranjskih gozdarjev. Zgradili bodo blizu 23 kilometrov novih poti, približno šest kilometrov pa jih bodo obnovili. Za to bodo potrebovali blizu 87 milijonov dinarjev. Domala polovico bodo prispevali gozdarji, slabo tretjino lesarji, ostalo pa predstavlja posojilo in prispevek republiške samoupravne interesne skupnosti za gozdarstvo. Na škofjeloškem območju bo letos najpomembnejše gradbišče v Hrastniku, kjer bodo gradili 2,6 kilometra dolg odsek nove gozdne poti. Poleg tega bodo obnovili še pot od Zgaje do Jemca in na novo speljali ali popravili še 10 traktorskih vlakov. Na trziškem področju bodo gradbeniki največ časa prebili na pobočjih Vetrha, kjer bodo zgradili pet kilometrov nove gozdne ceste. Na predvorskem območju bodo na novo speljali ali obnovili 10 kilometrov cest in vlakov, med njimi tudi vlake Bašelj — Gradisce, Mače — Suha, Viševca — Prene, vlaki v Suhem dolu in v Jamniških Riglih ter cesti po gozdovih Orlovca in Močanske planine. C. Z.

Brezposelnost z druge plati

Kranj — Pisali smo že o primeru Zavoda za letovanje, ki je zamenjal objavljeno razpis, da bi dobil delavce za svoji letovišči v Novigradu in na Stenjaku. Natakarije oziroma servisirke in pomožne delavce za v kuhinjo potrebujejo. Včasih so si pri zavodu pomagali z upokojenci, zdaj pa po zakonu to ne gre več, kajti delovne organizacije naj jemljejo na delo ljudi, ki so brez dela, brezposelni, ker toliko mladih ljudi prav zaradi tega, ker se upokojenci tako krčevito drže dela, ostaja brez dela.

Na razpis se nihče ni javil. In ker toliko govorimo o brezposelnosti na Gorenjskem, so se odgovorni zavoda obrnili na Skupnost za zaposlovanje. Tu so jim dali spisek brezposelnih in izpisali so si naslove dvanajstih mladih ljudi, ki ne morejo dobiti dela. Bili so samski, brez družin, brez otrok, kajti za sezonsko delo pridejo v pošte le taki. Vmes sta bila celo dva natakarija, vzgojitelji in podobno. Od

dvanajstih so se na vabilo oglašili le štirje. Toda tudi ti štirje niso bili pripravljeni sprejeti tega dela. Izgovarjali so se, češ da ne marajo sezonskega dela, da čakajo na drugo zaposlitev, pa spet da ne morejo pustiti hiše, vrta in podobno. Pa ne mislite, da so pogoji, ki jih nudi Zavod za letovanje v Kranju slabi! Stanovanje in hrana sta v obeh letoviščih za delavce brezplačno in okrog milijon čistega bi jim ostalo. Zraven vsega bi bili pa še vse poletje na morju!

Kaže, da je tu nekaj narobe. Ali so naše podpore brezposelnim previsoke, ali pa pravih brezposelnih pri nas še ni.

Zavodu tudi tokrat ne preostane nič drugega, pa naj bo zakon tak ali drugačen, da vžamejo na sezonsko delo spet pridne upokojence, ki so kljub letom in slabemu zdravju srečni, da lahko delajo, da so še vedno koristni družbi.

D. Dolenc

Železarna varčuje za novo jeklaro

V jeseniški občini so lani zabeležili zadovoljive poslovne rezultate, povečali izvoz, le naložbena dejavnost hudo zaostaja — Železarna hrani sredstva za novo elektrojeklaro

Jesenice — Ko v jeseniški občini ugotavljajo o poslovanju v minulosti in o gospodarskih rezultatih, ugotavljajo, da se družbeni izvoz v občini Jesenice ravno ni povečal, čeprav so vrednostni kazalniki polnoma drugačni in se je po družbeni proizvod nominalno povečal za 30 odstotkov — zaradi znižanja cen, od tega največ v železniški železarni. Ob tem pa so čista sredstva naraščala po porabi od celotnega prihodka, kar močno vpliva na porast družbenega proizvoda.

Finančni rezultati poslovanja gospodarstva za lani so zadovoljivi, na področju celotnega prihodka pa

sta odločilno vplivali spremembi amortizacijskih stopenj in revalorizacije, kar dodatno vpliva na kvalitnejše razporejanje celotnega prihodka. Gospodarstvo je ustvarilo več kot 8.000.000 tisoč dinarjev družbenega proizvoda, kar je za 4 odstotke več od nominalno planiranega in 30 odstotkov več od doseženega v letu 1981. 24 odstotkov družbenega proizvoda predstavlja minimalna amortizacija, ki se je povečala za 58 odstotkov. Celotni prihodek gospodarstva je bil za 24 odstotkov večji, porabljena sredstva za 25 odstotkov, dohodek za 23 odstotkov, povečala se je rentabilnost poslovanja. Sedem gospodarskih organizacij je poslovno

leto sklenilo z izgubo v višini 139.179 tisoč dinarjev, ki pa je bila v celoti pokrita iz lastnih ali skupnih sredstev rezerv. Izguba je skoraj trikrat manjša kot lani, največja pa je bila v temeljni organizaciji združenega dela jeklarne Železarne Jesenice, kjer je znašala 92.000 tisoč dinarjev.

Oskrba proizvodnje z domačimi in uvoženimi surovinami in repromaterialom je bila slaba, prav tako s tekočimi gorivi. Problematiko oskrbe nasploh so reševali s kompenzacijami iz sredstev občinskega proračuna in sredstev sklada za intervencije v kmetijstvu, s sproščanjem rezerv.

Jeseniško gospodarstvo je uresničilo zahtevne naloge na področju izvoza. Izvozili so za 11 odstotkov več kot leto prej. Investicije pa so precej zaostajale, tako v primerjavi s plani kot tudi z naložbami na Gorenjskem. Delovne organizacije so investirale le polovico sredstev enostavne reprodukcije. Pretivsem Železarna hrani investicijska sredstva za začetek gradnje elektrojeklarne. Gospodarstvo brez Železarne je investiralo vsa sredstva enostavne reprodukcije, poleg teh pa 44.000 tisoč dinarjev akumulacije.

Število vseh zaposlenih se je zmanjšalo za odstotek, v gospodarstvu celo za 2 odstotka, v negospodarstvu pa se je povečalo za 1,9 odstotka. Povprečni čisti osebni dohodek na zaposlenega v občini je znašal 14.400 dinarjev, v gospodarstvu 14.246 dinarjev, v negospodarstvu pa 15.178 dinarjev. D. Sedej

Letni obračun sindikatov

Kranj — Na letni seji se bodo v četrtek, 21. aprila, sestali člani občinskega sveta Zveze sindikatov Kranj. Poročali bodo o lanskem delu in oblikovali okvire prihodnjega akcijskega programa. Ocenili bodo tudi lansko gospodarjenje in politično vzdušje med delavci, kar so ugotavljali ob zaključnih računih, pretresli pa bodo tudi dognanja letnih članskih sestankov osnovnih sindikalnih organizacij in konferenc.

Pri kranjskem sindikatu se obeta tudi nekatere kadrovske spremembe. Na seji bodo člani občinskega sveta volili novega sekretarja. Za to nalogo namesto dosedanjega sekretarke Joži Puharjeve predlagajo Ireno Jerman-Jere, dosedanj strokovno sodelavko pri strokovnih službah SIS.

D.Ž.

Dnevna ponudba na vratih

Jeseniške delovne organizacije zaradi zastarele tehnologije potrebujejo le nekvalificirano delovno silo od drugod, domači »prihodki« odhaja drugam — 463 delavcev iz drugih republik

Jesenice — V jeseniški občini že leta ugotavljajo, da v industriji dosega načrtovanega povečanja dela zaposlenih v gospodarstvu in ne stopnje 0,5 odstotka, medtem ko družbene dejavnosti zaposleni nekoliko več, prav tako pa je več zaposlenih. Zdomcev iz jeseniške domala ni, saj se je lani na Gorenjsko vrnilo le 32 zdomcev, od tega jih je ostalo na Jesenicah šest, vendar so se nekateri lahko zaposlili, nekaj pa jih je težje bolnih. Gospodarstvo, ki z železarno in katerimi večjimi delovnimi organizacijami temelji v glavnem na zastareli tehnologiji, ki se težko ali pa sploh ne ogreva za preusmeritev na osnovi preizkušen razvojnih laboratorijev ter za strokovno povezovanje, ne najde rešitve iz doka težkega zadržaja. Zato je jeseniška mladina bolečim razpotju: delovne organizacije želijo nekvalificirano delovno silo, ki bo stregla sto in več let starim tovarniškim strojem. Iz šol prihaja letno okoli 400 mladih, od katerih pa razumljivo ne moremo zaposlovati, da bi jih nekvalificirane »delavke« v tovarne. Mladina si želi študij in tako je tudi prav.

Po sili razmer zato delovne organizacije sprejemajo nekvalificirane delavce od drugod in lani jih je bilo 463 na novo zaposlenih, kar 463 iz drugih republik, takšnih, ki so se na Jesenicah prvič zaposlili. Strokovna

služba je lahko evidentirala le četrtno teh zaposlenih, vse ostale so sprejele delovne organizacije kar same, po načelu »dnevna ponudba na vratih«. Kljub družbenemu dogovoru o zaposlovanju delovne organizacije delajo po svoje in nočejo nič slišati, da je za novozaposlene treba poiskati stanovanje, zgraditi vrtec in šolo. Kvalifikacijska struktura 463 delavcev je zgovorna: kar 80 odstotkov je nekvalificiranih, 20 pa kvalificiranih, medtem ko odpade zanamljivo majhno število na delavce s šolami.

Če vemo še, da strokovnjaki odhajajo z Jesenic, da je bilo kar 32 odstotkov študentov za poklicne šole nepodeljenih, da je občina z razvojnimi elaborati silno rahitična, si lahko predstavljamo, kam vodi to »divje« zaposlovanje nekvalificirane kadra. Prav razumljiva in upravičena je zato skrb jeseniškega izvršnega sveta, ki je sklical več sestankov z direktorji industrije in predsedniki delavskih svetov ter nakazal vso resno problematiko gospodarsko specifične jeseniške občine. Če se gospodarstvo zdaj ne bo zavzelo za resne in vsakomur jasne razvojne in dohodkovne poti in vezi, za večjo kvaliteto in višjo tehnologijo ob podpori dobrega kadra, potem — milo rečeno — Jesenicam nikdar več ne bodo sijale milejše zvezde. Prej nasprotno...

D. Sedej

Izhodišča za problemsko konferenco o kmetijstvu

Prepočasna preobrazba kmetijstva

Kmetijstvo bi lahko več pripomoglo k ustalitvi našega gospodarstva, vendar ugodne naravne možnosti ostajajo slabo izkoriščene zavoljo razdrobljenosti obdelovalnih površin, slabo organiziranega strokovnega dela in prepočasnega razvijanja samoupravnih, družbenih in gospodarskih odnosov na vasi in v kmetijstvu.

Kranj — Resolucija 12. kongresa ZK Jugoslavije in sklepi druge konference ZK Slovenije so postavili izhodišča kmetijske politike za minulo desetletje. Izpostavili so zahtevo po večji storilnosti v kmetijstvu, gospodarni uporabi zemlje, izboljševanju obdelovalnih površin in pridobivanju novih, potrebo po dohodkovnem povezovanju kmetijstva, živilstva in trgovine in po združevanju dela, sredstev in zemlje.

Kako so gorenjske kmetijske organizacije uresničevale resolucijo in sklepe Zveze komunistov?

Hektarski donosi krompirja, pšenice in ostalih poljščin so se v zadnjih letih povečali in pridelovanje krme izboljšalo, vendar možnosti niso povsem izkoriščene. Na majhnih površinah ni mogoče povsem intenzivirati pridelovanja. Še vedno je precej kmetov, ki niso vključeni v organizirano pridelovanje za trg. Sedanje neurejene razmere na kmetijskem trgu pa jih spodbujajo k spekulacijam in h kršenju združnih pogodb. Premalo je tudi družbenih sredstev, s katerimi bi pocenili draga gnojila, krmila in ostali reprodukcijski material.

Na Gorenjskem je prevladujoča kmetijska dejavnost govedoreja in njej je odrejeno tudi pridelovanje poljščin. Zaradi pomanjkanja krmil, njihove cene in slabe kakovosti je bila nujna usmeritev na doma pridelano krmo. Posledice tega so že opazne. Čas pitanja goveda se je za petino podaljšal in upadla je prireja mleka, zaradi manjšega odkupa pa so zašle v težaven gospodarski položaj klavnice in mlekarne.

Zahteva po povezovanju kmetijstva in predelovalne industrije je bila na Gorenjskem uresničena z nastankom Kmetijsko-živilskega kombinata Gorenjske in z njegovo vključitvijo v sestavljeno organizacijo KIT — Kmetijstvo, Industrija, Vključitev. Zunaj »verige« pa ostajajo še vse trgovske organizacije ter porabniki hrane — družbeni obrati prehrane in hotelsko-turistična podjetja. Trgovci in porabniki sodelujejo s kmetiji le na podlagi kupoprodajnih odnosov, medtem ko dohodkovno povezovanje, če izvajamo nekaj sovlaganj, na Gorenjskem ni zaživel.

V zasebnem kmetijstvu so se uveljavili kooperantski odnosi med kmetom in zadrujo, le malo kmetov pa se je odločilo, da postanejo tudi člani zadruge. Za to je več razlogov. Kmetje niso pripravljeni prevzeti odgovornosti za poslovanje zadruge. V zahtevi po združevanju zemlje vidijo prvo stopnjo »kolektivizacije«. Člana dogovor o pridelovanju in odkupu trdnje zavezuje k izpolnitvi obveznosti kot kooperanta. Na odločitve vplivajo tudi dosedanje izkušnje članov, ki niso najboljše, če tudi zadruge ne izpolni dogovora.

Na Gorenjskem smo zaradi gradnje stanovanj, cest in ostalih objektov zgubili precejšen kos obdelovalnih površin. Zemljo smo doslej premalo odločno varovali. Zadnji čas je, da določimo polja in travnike, ki bodo trajno namenjeni kmetijstvu; gradnjo pa premaknemo na manj vredna zemljišča. Izgubo smo vsaj deloma nadomestili s 168 hektari novih obdelovalnih površin v bližini brniškega letališča ter z izsuševanjem zamočvirjene zemlje. S tem bo na Gorenjskem treba še nadaljevati in na ta način pridobiti novih 1100 hektarov obdelovalnega zemljišča.

C. Zaplotnik

VINSKA
VIGRED

BELA
KRAJINA 83

V SOBOTO, 23. APRILA, SLAVJE V METLIKI

Prireditev ima svojo tradicijo v veselem in sproščenem značaju BELOKRANJCEV. Leto se v taki obliki pojavlja prvič, toda organizatorji imajo veliko izkušenj in nedvomno bo praznovanje uspelo in navdušilo vse povabljenke. Povabljeni ste vsi, ki ste dobre volje in seveda vsi, ki bi radi postali dobre volje.

Avtobusi bodo odpeljali iz vseh večjih slovenskih krajev v jutranjih urah. Prvi (daljši) postanek bo na Gorjancih, kjer bo pokašina karampampol, za prijetno razpoloženje pa bodo poskrbele tudi folklorne skupine in muzikantje... Sredi dopoldneva (okrog 10. ure) nas bo Metlika pričakala vsa praznična, vesela in polna domačinov ter gostov, polna zvokov Mestne godbe in tamburašev. Najprej si bomo ogledali Belokranjski muzej in obiskali vinsko klet ter poskusili vina v metliškem gradu. Dekleta in žene pa bodo imele priložnost po nižjih cenah kupovati v prodajalni metliške »Beti«.

Osrednji del dneva bomo preživeli med številnimi stojnicami s spominki, hrano in jedačo, kjer bodo domačini in okolišani pripravili — ponudili:

- preko 200 vrst kvalitetnih vin
- belokranjske gibanice
- belokranjske pogače
- lovski — srnini golaži
- preko 30 domačih mesnatih in močnatih specialitet.

Paša za oči bodo nastopi številnih

orkestrov in ansamblov, med drugim:

- metliški mešani pevski zbor »Beti«
- ansambel »Hencek«
- tamburaši »Ivan Navratil«
- folklorna skupina iz Črnomlja
- ansambel »Galeb«
- folklorna skupina »Lauterbach« iz ZRN.

Vsakemu udeležencu so marljivi organizatorji pripravili vabilo s kuponom v vrednosti 250 din za kosilo po izbiri in 5 kuponov za pokašino priznanih vin. Vsem bodo že od odhoda podarili spominek — kozarček za pokašino.

Partizanski, Mestni trg in Trg svobode bomo zapustili po dogovoru — kadar se bo pač komu zahotelo domov.

V ceni je vračunan prevoz z avtobusom na navedeni relaciji, kuponi za kosilo in pokašino, vstopnine in ogledi, organizacija in vodstvo izleta.

Ob prijavi morate izpolniti prijavnico KOMPAS in vplačati celoten znesek.

Prijave sprejemajo vse poslovalnice KOMPAS in pooblaščenke agencije.

CENA: iz Ljubljane 790 din
iz Jesenic 910 din
iz Kranja 860 din

Kuhinjo lahko spremenite v prijeten prostor. Izberite pravo opremo in pravi čas se posvetujte s strokovnjaki. V Metalkinih blagovnicah v Ljubljani in v Mariboru ter v prodajalnah v Ljubljani na Topniški in v Kamniku lahko do 30. 4. kupite kuhinjsko opremo z naslednjimi ugodnostmi:

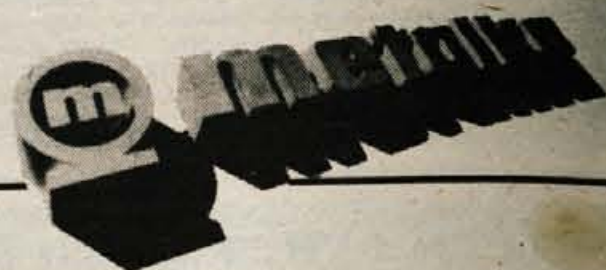
brezplačen prevoz kupljenega pohištva do 30 km od prodajalne, nasveti strokovnjakov iz proizvodnje

kuhinjski prostor po potrebi izmerimo pri vas doma, pri nakupu na potrošniško posojilo so v času akcije obrestni znižane za 10 %

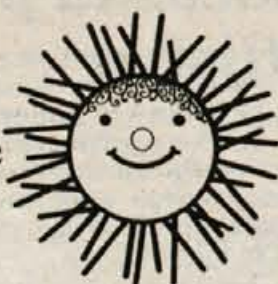
Naša akcija traja že vrsto let in v tem času je že cela množica kupcev izkoristila ugodnosti in prednosti nakupa pri Metalki.

Ni skromno, če rečemo, da so bili zelo zadovoljni. Zdaj je pravi čas, da se jim pridružite tudi vi!

Priporočajo se:
Metalka, Brest, Gorenje,
Lipa, Marles, Svea

na kreti sije močnejše

Kompas tudi letos organizira počitnice na KRETI, najjužnejšem grškem otoku. Kreta ima zaradi te lege zelo tople, prijetno podnebje, je pa tudi posebno lep primer pogoste menjave različnih sredozemskih kultur.

Kompas je rezerviral sobe v odličnih hotelih v treh krajih: Stalisu, Gouvesu in Maliji. Odhodi na 7 oziroma na večtedenske počitnice bodo vsako nedeljo od maja do oktobra. Aranžmaji vključujejo prevoz s posebnim letalom z Brnika na Kreta in nazaj, nočitve z zajtrkom oziroma polpenzionem (odvisno od izbranega hotela), za dobro počutje gostov pa bo skrbel stalni predstavnik Kompasa.

Cena počitnic na osebo je od 14.900 din za 7 dni naprej (odvisno od datuma odhoda in od izbranega hotela), ravno tako cena dodatnega tedna od 5.630 din naprej. Otroci imajo posebne popuste, ravno tako tudi skupine.

Prijave že sprejemajo v vseh turističnih poslovalnicah!

V vseh turističnih poslovalnicah vam je brezplačno na voljo barvni program Kompasov počitnic na Kreti, v katerem so podrobno opisani kraji, objekti, cene, ugodnosti in druge koristne informacije.

TUDI LETOS S KOMPASOM NA JUG

Tudi letos se je Kompas odločil za vzpostavitev turističnega letalskega mostu med Slovenijo in Makedonijo, med brniškim in struškim letališčem. Kljub temu, da je v zadnjih petih letih na ta način obiskalo Makedonijo več kot 45.000 slovenskih izletnikov, zanimanje še ni pojenjalo. Veliko je takih, ki bi obisk ponovili. Zato so v Kompas »tradicionalnim« programom dodali tudi nove. Dva — »mali in veliki prvi maj« so pripravili za prvomajske praznike, novost pa je tudi »Kruševski teden«.

Program »mali prvi maj« traja pet dni, izletniki pa bodo obiskali Skopje, Tetovo, Gostivar, Mavrovo, Strugo, Ohrid, Prespansko jezero, Bitolo, Kruševo, Prilep in Stogi. Odhod bo v petek, 29. aprila zvečer z Brnika, v ceno 9.600 din na osebo pa je vračunan letalski prevoz z Brnika do Skopja in nazaj, avtobusni prevoz po Makedoniji, polni penzion, prvomajski piknik ob SV. NAUMU, ogledi, vstopnine in vodstvo.

»Veliki prvi maj« pa traja osem dni in vključuje polet z Brnika v Strugo, bivanje v hotelu ob Ohridskem jezeru z ogledom Ohrida in Sv. Nauma, bivanje v Kruševu, ogled Bitole in obisk Prespanskega jezera s povratkom preko prelaza Galičice v Strugo, od koder bo povratek z letalom na Brnik. V ceno izleta 10.500 din na osebo so vračunani vsi prevozi, ogledi, polni penzion, prvomajski piknik in vodstvo.

Te dni pa bodo v poslovalnicah na voljo tudi programi za ostale »južne« smeri, ki jih Kompas pripravlja v okviru širšega programa »MOJA DOMOVINA«. To so: vikend na otoku Visu (2 dni), teden na Visu (6 dni), vikend (2 dni) in teden v Črni gori in POLETNE POČITNICE OB OHRIDSKEM JEZERU.

Trgovska delovna organizacija

N nama
LJUBLJANA

VČERAJ DEIT,
DANES STIL

od 18. do 23. aprila med 10. in 12. uro
16. in 18. uro

degustacija vseh okusov nove pijače Stil v veleblagovnicah NAMA Škofja Loka in blagovnici NAMA Cerklje.

Pridite in poskusite tudi sami: novo, osvežilno, nizkokalorično, brezalkoholno pijačo STIL.

Mutasti bratje v Celovcu

Celovec — Slovenska prosvetna zveza v Celovcu letos praznuje 75-letnico obstoja in v ta namen je povabila Slovensko stalno gledališče iz Trsta na gostovanje z igro »Mutasti bratje«, ki jo je napisal dr. Matjaž Kmecl. Predstava bo v nedeljo, 24. aprila, ob 15. uri v mestnem gledališču v Celovcu in zanjo vlada na Koroskem veliko zanimanja. Igra namreč govori o slovenski narodni, stiski sredi agresivnega nemškega nacionalizma na Koroskem — o nasilju nad slovenskim jezikom, kulturo in tradicijo...

Gostovanje tržaških gledališnikov bo dopolnil razgovor z dr. Matjažem Kmeclom, avtorjem igre, o vsebinski izpovedi »Mutastih bratov«. Pogovor bodo pripravili v sredo, 27. aprila, ob 19. uri v avli Slovenici v Celovcu.

Sovraštvo ni večno

Založba Kmečkega glasa iz Ljubljane je izdala knjigo »Sovraštvo ni večno«, ki jo je napisala Joži Munih-Petričeva iz Kranja — Roman popisuje usode gorenjskih kmečkih ljudi, ki so preživeli grozovitosti vojne, življenjska reka pa teče dalje — Pisateljica je že poznana, saj je to njena osma knjiga

Pisanje Joži Munih-Petričeve je dokaj poznano, saj je na knjižne police pravkar prišla že njena osma knjiga. Založba Kmečkega glasa iz Ljubljane je založila roman »Sovraštvo ni večno«. V njeni Kmečki knjižni zbirki je to peto literarno delo Joži Munih-Petričeve, saj so poprej že izšla: povest »Ptice pojo nad Olševnikom«, za katero je dobila leta 1975 prvo nagrado na literarnem natečaju, »Večni krog«, »Bremena in radosti časov« in »Za kos kruha«. Pri Mohorjevi družbi pa so izšle tri njene knjige: »Ljudje iz Stržišča«, »Sadovi zla« in »Ana«.

Pisateljica se je rodila leta 1906 v Bohinjski Bistrici, danes živi v Kranju. Pisati je začela že v mladih

letih, in to ji je vselej pomenilo samoopovedovanje. Pravi, da suhoparen življenjski opis človeku ne pove veliko, saj ne govori o dogodkih, ki so za človeka v življenju bistveni. Ni jih moč stlačiti v bigrafsko poročilo, o njim more spregovoriti samo literarno delo.

Knjiga »Sovraštvo ni večno« sicer ni povsem avtobiografska. Avtorica v njej skuša izraziti tisto, kar čuti kot najvišjo življenjsko resnico: ljubezen preživi, vse drugo zatone v pozabo; tudi najhujše sovraštvo uplaha pred silno močjo novega življenja.

Takšna je poslanica, ki jo priletna pisateljica izroča mlademu rodu. Izročila s pisanjem, ki bo prijetno večerno branje.

Roman popisuje usode gorenjskih kmečkih ljudi, ki so preživeli vojno in njene grozovitosti ter po vojni obstali pred požganimi domovi. Njihova srca so bila polna žgocenega sovraštva do tistih, ki so jim s svojimi zločini povzročili veliko gorja. V romanu spoznamo očeta Sitarja, ki je po povratku iz partizanov ostal pred porušnim domom in prisegel, da bo požigalce večno sovražil. Življenjska reka pa teče dalje in v tegobe poveljnega časa se vpletata radost in ljubezen mladih.

Kljub razumni in dobri ženi Dori se Sitarju rane sovraštva nočejo zaceliti. Najhujše razočaranje mu povzroči njegov lastni sin France. Proti očetovi volji je šel za zaslužkom v Nemčijo in se poročil z Nemko Agnezo. Agnezin oče Fišer je bil med vojno kot okupator v Sloveniji in je zagrešil huda grozodejstva. Fišerjeva ohola žena pa je še vedno prepričana, da so Nemci poklicani, da vladajo drugim.

Toda ljubezen, ki povezuje mlado družino, Franceta, Agnezo ter njunega sinka, je močnejša od črnih spominov in teže preteklosti. Ko Agnezini starši obiščejo svojo hčer v Sloveniji, kjer si je poiskala svoj novi dom, si končno vsi sežejo v roke.

M. V.

Koroška v slovenski literaturi

Kranj — Slavistično društvo Kranj in Zavod za šolstvo — enota Kranj vabita učitelje slovenskega jezika v osnovnih šolah in srednjih šolah kot tudi vse ostale na predavanje dr. Matjaža Kmecla »Vloga in pomen Koroške v slovenski literaturi«. Predavanje bo jutri, 20. aprila, ob 17. uri na osnovni šoli Franceta Prešerna v Kranju.

Oktet glasbene šole novdušil

Kranj — Na sobotnem srečanju mladih glasbenikov treh dežel v Cankarjevem domu v Ljubljani je Gorenjsko zastopal oktet Glasbene šole Kranj, ki ga vodi profesorica Sabira Hajdarović. Zapeli so Gallusove Madrigale, zahtevno glasbeno delo, s katerim pa so mladi Kranjčani silno navdušili. Veliko vadijo, zelo prizadevni so, njihova pesem je ubrana, zato je prav, da so bili prav oni izbrani za to glasbeno srečanje. V Kranju jih bomo lahko slišali maja, ko bodo skupaj s solopecvi Glasbene šole Kranj pripravili celovečeren koncert.

Drugi ex tempore na Jezerskem

Kranj — Kranjsko likovno društvo bo s sodelovanjem hotela Kazina na Jezerskem pripravilo drugi ex tempore, ki bo potekal od četrtega, 21. aprila do sobote, 23. aprila. V soboto bodo z razstavo nastalih likovnih del, ki jo bodo v prostorih hotela Kazina odprli ob 19. uri, zaključili srečanje slikarjev. Ob 20. uri bo nastopil kranjski dixiland orkester.

Druga ex tempora na Jezerskem se bo predvidoma udeležilo dvajset slikarjev, med njimi bodo trije avstrijski.

Jezikovno razsodišče (97)

Poslovneži in malopridneži

Iz Ptuja se nam je oglasila dopisnica, ki nas prosi za mnenje o besedi poslovnež. Besedo je že večkrat slišala v radijskih poročilih in se ji zdi neprimerna, ker po njenem mnenju izpeljanke iz pridevnikov na -ež označujejo le nosilce slabih človeških lastnosti. »Ali poslovni ljudje, ki so dolžni opravljati skrajno odgovorna in poštena dela, sedaj celo po jezikovni plati silijo med malopridneže, predrzneže, sebičneže, požrešneže, nesramneže, podleže, skrajneže?« se sprašuje I. Č.

Naša dopisnica pravilno ugotavlja, da izpeljanke iz pridevnikov z obrazilom -ež označujejo nosilca lastnosti, ki jo poimenuje pridevnik. Ne moremo pa ji pritegniti v tem, da gre zgolj za nosilce slabih človeških lastnosti. Kakšne lastnosti ima človek, ki ga s tako izpeljanko poimenujemo, je odvisno od pridevnika, iz katerega je beseda izpeljana, npr. dovtipnež, duhovitež, molčečnež, natančnež, odločnež, ponosnež, pogumnež, srečnež.

Pomen teh besed lahko izrazimo z zvezo pridevnika in samostalnika, npr. dohovitvež duhovit človek, natančnež natančen človek, molčečnež molčeč človek. Gre za pogost pojav v jeziku, ko se iz dvobesednih poimenovanj oblikujejo enobesedna, večinoma zaradi potrebe po kratkosti izražanja.

Beseda poslovnež je nastala iz zveze poslovni človek, morda tudi pod vplivom ustreznih poimenovanj v angleščini in nemščini (businessman, Geschäftsmann). Vrstni pridevnik posloven v zvezi posloveni človek pomensko določa samostalnike, pred katerim stoji. Za tvorbo enobesednega poimenovanja iz te zveze bi bilo mogoče uporabiti obrazilo -ik, kar bi dalo besedo poslovnik, ta pa je v slovenščini že zasledena z drugimi pomeni. Zaradi pomenske nedvoumnosti je bilo za tvorbo enobesednega poimenovanja uporabljeno obrazilo -ež, ki se navadno pritika kakovostnim pridevnikom. Iz takih pridevnikov izpeljane besede niso vedno stilno nezaznamovane, in tako se je poslovnež znašel v družbi z malopridnežem. Seveda pa to še ni razlog, da bi rabo te besede odsvetovali, saj se je v zadnjem času že precej udomačila tudi v stilno nezaznamovanih besedah.

Morebitne predloge, kritike in opozorila v zvezi s slovenščino v javni rabi pošiljajte na naslov:

JEZIKOVNO RAZSODIŠČE, Republiška konferenca SZDL Slovenije, Ljubljana, Komenskega 7.

S knjižne police

Princ in beraček

Prevod te znane zgodbe Marka Twaina smo v slovenščini dobili prvič pred tridesetimi leti in marsikomu je ostala v spominu pod naslovom Kraljevič in berač. Tudi novi prevod Branka Gradišnika ima, kot pravi prevajalec, določene pomanjkljivosti, saj ni bilo mogoče avtentično prevesti v originalu sem ter tja uporabljene arhaične angleščine iz 16. stoletja.

Vsekakor je novi prevod jezikovno sočnejši od prvotnega. Twain je mladinsko delo Princ in beraček napisal leta 1882, torej šest let po Tomu Sawyerju in osem let po Huckleberryju Finnu, ki sta zagotovo najbolj znana Twainova mladinska junaka. Pisateljske izkušnje, ki jih je Twain nabral ob pisanju prvih dveh omenjenih knjig, pa tudi ob pisanju knjige Topoglav Wilson, ki je izšla dvajset let kasneje, so morda še najbolj kleno uporabljene prav v Princu in beračku,

obenem pa napovedujejo tudi vrsto avtorjevih poznejših del.

Medtem, ko je Sawyer bral na kupe romantične literature in tam črpal svojo brezmejno domišljijo, se pri princu (Tom Cauty) ta domišljijastost kaj hitro razblinja in postane resničnost. Iluzije se razblinjajo ena za drugo, počasi se odkriva neusmiljen in krivice družbeni red, ki temelji na izkoriščanju in legaliziranem morjenju, kot omenja prevajalec.

Knjiga ob tem poskuša biti na vsak način optimistična, vedra — torej takšna, kakršno je pravzaprav vse Twainovo pisanje, a ji kaj takega vendarle ne uspe. Pesimizem se poraja prav iz pisateljeve gotovosti, da mu ni uspelo kakorkoli reformirati ameriške družbe, kar je bil njegov pisateljski cilj.

Knjiga je izšla v zbirki Biseri pri Mladinski knjigi v Ljubljani.

Boris Bogataj

S knjižne police

Peter Pan

Malega, nagajivega dečka, ki noče in noče odrasti in ki mu je njegov »litterarni« oče v svoji pravljici dal ime Peter Pan, marsikdo pozna iz celovečerne risanke z istim naslovom, ki so jo pred leti pogosto predvajali.

Filmski verziji je botrovala literarna predloga, pravljicni roman Peter Pan, delo angleškega pisatelja Jamesa M. Barrija. Barrie je o svojem malem junaku napisal celo več zaključenih zgodb, med katerimi sta v zbirki Biseri pri Mladinski knjigi v Ljubljani izšli dve — Peter Pan v Kensingtonskem parku in Peter Pan in Vendi. Barrie je večino svojih del napisal v drugi polovici devetnajstega stoletja. Ni bil le mladinski pisatelj oziroma pravljicar, med njegovimi deli je treba omeniti na prvem mestu avtobiografski roman z naslovom Margaret Oglivy, v katerem opisuje svojo mater kot osebo, ki je na njegovo življenje brez dvoma najbolj vplivala. Pravzaprav že kar nekakšen materinski kompleks je lepo razviden tudi iz zgodb o Petru Panu — vse ženske osebe v teh zgodbah, pravljicah oziroma pravljicnih romanah so namreč matere.

Barrie ne piše v takem literarnem jeziku, ki bi bil prilagojen mladim bralcem. Njegov jezik je velikokrat težak, kot pravi v spremni besedi h knjigi Janko Moder, zapleten, njegove misli sredi zgodb kaj rado sežejo pregloboko in prezrelo za misel in dojemanje mladega bralca.

S tem pojavom Barrijevega pisanja se srečujemo tudi pri zgodbah o Petru Panu, kjer se na trenutke zdi, da je v njih celo več misli za starejše bralce kakor za otroke.

Vsekakor pa Peter Pan je in ostala predvsem otroški junak. Tudi zaradi že omenjene »večne« otroškosti in muhavosti ter pretkanosti, ki se glavnemu junaku zgodb zgodijo

ali pa jih povzroča »sam«. »Vse, kar je vredno besede, se nam zgodi do dvanajstega leta,« je menda nekoč dejal avtor Petra Pana. To izjavo je mogoče povedati z njegovo izjemno navezanostjo na mater. Barrie je vse svoje življenje ostal ujet v nekakšen sanjski svet, poln skrivnosti, brez smrti in konca. Seveda nas vse to še zdaleč ne more odvrniti od njegovih sicer dinamičnih in avanturističnih zgodb, predvsem če gre za zgodbo o Petru Panu.

Dve od teh, zbrani v eni knjigi, nam tako ponujata obilico vedrega čtiva.

Boris Bogataj

Vigredna predstavitev knjig

Celovec — Založba Drava iz Celovca in Založništvo tržaškega tiska iz Trsta bosta v sredo, 20. aprila, predstavila nove knjige in kasete. Vigredna predstavitev novih izdaj bo v prvem nadstropju hotela Musil v Celovcu ob 18. uri.

Založbi sta natisnili novo besedilo znanega koroškega pisca Florjana Lipuša z naslovom »Odstranitev moje vasi«. Druga knjiga je polemično pisanje Jožeta Javorška iz Ljubljane z naslovom »Adamovo jabolko«.

Skupaj s Cankarjevo založbo iz Ljubljane pa sta slovenski zamejski založbi založili miniaturno izdajo pesmi Franceta Prešerna »Sonetje nesreče« v prevodu Lili Novy, ki jo je izvirno opremil slikar Tomaž Kržišnik.

V pomladanskem programu založb je še kasete s koroškimi narodnimi pesmimi, ki jih poje mešani zbor SPD Gorjanci iz Kotmare vasi.

Dramska sekcija DPD Svoboda Tomaž Godec iz Bohinjske Bistrice je letos pripravila uprizoritev komedije J. Nestrja »Utopljenec ali slabi prijatelji«. Čeprav je komedija še iz časa goldinarjev, je občinstvo prijetno razvedrilo. Na domačem odru so jo uprizorili že štirikrat, gostovali pa so v Srednji vasi, Četnjici, na Gorjušah, v Bohinjski Beli, Ribnem, Gorjah in na Brezjah. Ker je občinstvo komedijo dobro sprejelo, nameravajo obiskati še nekaj odrov na Gorenjskem. Na sliki: Franci Zvan kot Buča in Lovro Strgar kot Smola.

Slav in zategovanje pasu

Slav je stanoval v samskem domu. V skupni sobi je gledal televizijo. Tomaž Terček je z zelo tragičnim nasmeškom, če je to sploh bil nasmešek, rekel, da si bomo morali v naslednjih letih zategovati pasove. Slav kot dober državljan se je takoj prijel za pas. Malo je stisnil trebuh, ki ga mimogrede rečeno sploh ni imel, in stisnil pas za eno luknjico. Bil je zelo ponosen na to svoje dejanje. Vsi moramo sodelovati v zategovanju pasov, si je mislil Slav in še zlasti delavski razred kot nosilec vseh akcij in naprednih idej; toliko je tudi Slav vedel o teh zadevah, čeprav ni imel šol.

Čez leto in pol je Slav stisnil pas še za nekaj luknjic in to brez kakršnih posebnih težav, saj so šle cene bliskovito navzgor, plače pa raje navzdol. Njegova tragedija pa se je začela nekako po dveh letih, ko se mu je strgal pas in ni imel denarja za novega. Po televiziji pa je še vedno prihajal glas Tomaža Terčka, njegov refren o zategovanju pasu. Slav kot dober državljan je bil nesrečen, kajti okoli hlač si je namesto zategovanja pasov, si je mislil Slav in še zlasti delavski razred kot nosilec vseh akcij in naprednih idej; toliko je tudi Slav vedel o teh zadevah, čeprav ni imel šol.

Slav je dolgo iskal novo službo in končno, ko jo je našel, ga je sekretar vprašal, zakaj je ukradel tisti pas. Slav mu je vse po pravici povedal, toda sekretar ni ničesar razumel. Rekel mu je celo: »Bi vi ukradel še kaj večjega?«

Slav je bil moder človek, pa je hitro odgovoril: »Da bi ukradel kaj večjega, ne, o takih stvareh Tomaž Terček na televiziji ne govori!«

P. Pavlovec

HANS MARESCH

Žaganje in obdelava lesa
A-9162 WEIZELSDORF
Svetna vas
telefon: 9943-4227-2386

(na cesti Ljubelj—Celovec zavijete levo na križišču pred mostom čez Dravo)
Nudimo vam: vse vrste desk (mecesen, smreka, borovec)

obloge (18 mm) I. vrsta à 75 ASCH m²
II. vrsta à 55 ASCH m²
ladijski pod (24 mm) I. vrsta à 100 ASCH m²
II. vrsta à 80 ASCH m²

Plačljivo tudi v dinarjih po dnevnem tečaju. Jugoslovanskim kupcem dajemo posebni 3 % popust, pri nakupu nad 1000 ASCH pa povrnemo 18 %.

Odperto od ponedeljka do petka od 7. do 16. ure, ob sobotah od 8. do 10. ure

VAŠA PISMA

AVTOBUSNI 1. APRIL

1. april je že mimo, vendar želim povedati, kakšen 1. april sta si privoščila že 27. marca Integral in Alpetour, razen z avtobusi, ki vozijo v sosednje republike — ti še vedno vozijo ob uri, ne glede na premikanje kazalcev — vsi ostali, z njihovim voznim osebjem vred, pa smo postali navadni poskusni zajci.

Vozni red odhoda avtobusov na relaciji Bohinjska Bistrica — Ljubljana se premakne za eno uro naprej, kar pomeni razliko v prihodih in odhodi za dve uri. Takšen eksperiment je objavilo podjetje Alpetour, v njihovem dopisu z dne 25.3. letos, ki fotokopiran visi na tabli voznega reda na Bledu (drugi po Bledu voznih redov še ni...)

Sicer pa se »gospoda« na njihovih upravnih itak vozi z lastnimi avtomobili in jim je figo mar, kako se vozi »raja« in kdaj gre njihovo vozno osebo počivati. Nekje na tihem se najbrž celo smejijo in čakajo, kako se bo njihov eksperiment obnesel.

Vsi avtobusi, katerih vozni red je »premaknjen« za dve uri, bodo v jeseni spet morali »presedlati« nazaj na vozni čas, kot je bil 27. marca. Na to najbrž čaka tudi stari vozni red, ki visi na blejski avtobusni postaji, preobremenjeni pa so že zdaj. Kako bo v jeseni, ko bo sezona konec, bomo še videli. Verjetno bomo neodgovornost občutili vsi.

Integral bi bil lahko vesel, da ima nekaj svojega osebnega doma v Bohinju in namesto da bi jih ob 17.20 peljali proti domu, se menjajo na Bledu. To pa je res »skrb« za njihove ljudi.

Zanima me, kaj si bodo še izmislili in kdo bo žrtve?

DELA VCI IN DIJAKI
Z ENIM AVTOBUSOM

Povejte nam, kdo lahko sedaj reši gorijski vozel, ki je nastal s premaknitvijo delovnega časa in voznih redov, ko vsako jutro ostaja na postajah na desetine dijakov in delavcev? Nam lahko kdo pove, kaj bodo odgovorni (če je sploh kdo) storili, da se bo nevezdrno stanje, ki se ponavlja vsako jutro na postajah v Radovljici in v Lescah (in vseh vmesnih postajah) izboljšalo, da bo spet omogočen kulturni in varen prevoz na delo ali v šolo?

Število avtobusov, ki vozijo sedaj na relaciji Radovljica — Jesenice, je ob tem času porazno. Jutro za jutrom ostajamo na postajah v Radovljici, Iso-spanu, Lescah, ker se ne zrišne v natrpan avtobus. Delavski ob šestih so polni, da potniki komaj dihaajo, sedaj pelje še eden od tem časa v Rateče, nakar do pol osmih ni direktnega avtobusa. Cela ura torej mine v nestrpnem čakanju, ali bo sploh uspel priti na avtobus, ki pripelje iz Kranja.

Povejte nam, kako naj se delavci in dijaki vozimo z enim samim avtobusom, ko nas je pa na desetine? Avtobusov v tem času ni, vlaka tudi ne, ti pa moraš biti na delovnem mestu ali dijaki v šoli točno ob osmih. Kako naj potem dvigamo delovno storilnost? Samo še v pojasnilo: zveza v jutranjih urah Radovljica — Jesenice že prej ni bila dobra, saj je bilo premalo avtobusov ali pa je bil vozni red preveč razpotežen, ampak smo se vsaj uspešno peljali. To, kar pa se sedaj dogaja, je pravi kriminal — kdo bo za to odgovarjal? Nekaj škripa, a kje?

Prizadeti delavci, vozači Bolnice Jesenice

ČE SE VDOVA
ROŠLINKA ZATRESKA...

Hudo mučno je, če se zatreskaš. Zdaj te dajejo silovite strasti, zdaj spet otopel strah in bolečina in sploh ni kraja vrh zemlje, kjer bi pozabil to zatreskano gorje. Tolčeš se po glavi, ker si si dovolil zatreskati in komaj čakaš, da se odtraskaš.

Ce pa se zatreska Vdova Rošlinka in še javorška povrh, polne dvorane pokajo od smeha. Postavna, krepka, se neustavljivo zapiči v mladega Janeza, ki nič hudega sluteč vasuje pod oknom njene lastne hčere — in situacijski humor, sama pojavnost zrele in obilne vdove nasproti glavo manjšega, mladega in postavnega Janeza, kleno izgovorjena kmetska govorica sproščajo sončni smeh dvoran, kjer šaloigra dramskega odseka Svobode Javornik-Koroška Bela gostuje.

Pa jo pogledimo, vdovo Rošlinko, ki je tako nepričakovano vžgala po naših vaseh. Pogledimo na oder in v zakulisje teh veselih amaterskih rošlinkov, ob katerih se do solz nasmejše.

Vaša vdova Rošlinka lovi sramežljivega Janeza na svojo telesnost, pridne roke in »grnte«. Janez se na vse mile viže otepa in se jo na koncu tudi otepe in pristane v hčerinem naročju. Dvorana ploska srečnemu koncu in spokornji vdovi, le na gostovanju v Podbrdu je med nadse hvaležno publiko sedel v igro vživet starček, ki je po predstavi pocukal igralskega Janeza za rokav in nadse resno dejal: »Pobič, si bil pa res neumen! Saj je imela baba ja grnt!«

Vdova in Janez jih imata veliko za ušesi in se znajdeti tudi tedaj, kadar publika preveč ploska in se šepetalka ne sliši. Z imenitno mimiko obvladujeta tekst in če ni zraven strogega režiserjevega ušesa, potem se včasih stvar tudi tako zasuje, da jo Janez ureže po svoje. Ko ga vdova Rošlinka z medicino napoji in moleduje, naj vendarle zvečer pri njej povasuje, opotekajoči Janez objubi: »Pridem mamca!« In po svoje dodaja: »Če ne bo dežja...« In včasih, priznava iznajdljivi igralski Janez, v njegovem tekstu kar precej dežuje.

Ta presneta vdova, ki stvar suvereno obvlada in je na oderu z vsem zanosom in žarom, je tako avtoritativna, da se soigralci že vnaprej boje nekaterih njenih scen. Janez trepeti pred njeno gesto, ko mu za mizo po vsej sili naliva medicine in nenadoma pritisne krof k ustom in mu ga močno potlači v grlo; mali pobič, Rošlinkin poredni sin, iz predstave v predstavo bolj preplašeno mežika z očmi, ko prihaja vdovina težka roka, ki n v usakokrat pošteno navje ušesa. Ko vdova vsiljivo natika Janezu prstan, bi jo privatno kar uživil, saj mu ga vztrajno tišči na napačni prst, ki je od vsega hudega že ves boleč. Da niti ne govorimo o tem, da mu vdova v igralskem afektu med ljubezensko sceno vztrajno išče in otipava srce na desni strani, čeprav ji Janez potihem sika, da ni noben medicinski fenomen.

A vdova Rošlinka se na moč resno drži, še tedaj, ko ji Janez med njenim stalnim ljubezenskim prosjačenjem — komaj slišno — pomodernizira: da si malo nižja, bila bi mi bliža. Na moč resno se v zaključnem prizoru drži tudi zato, ker soigralci grizljajo prave krofe, saj ve, da so presegli normo in bo mama doma naslednji dan spet morala zamestiti — za naslednjo predstavo. Norma je norma in z igralskimi rekviziti je treba varčevati, tako, kot je strogo varčevanje nekoč zahteval neki jeseniški režiser. V predstavi je igralec moral v jezi metati kroznike v kot in prav v tem prizoru ga je popadla tolikšna silna vema, da je iz predstave v predstavo pobil na kupe kroznikov. Režiser je postavil normo: štirje na predstavo in nič več, s čimer pa se je kroznikov uneti pobijalec le stežka sprijaznil. Nekoč se četrti ni razbil, razjezilo ga je, stopil je v kot, ga pobral ter ga z glasnim klicem občinstvu, predvsem pa režiserju: »norma je norma« divje postal v črepinje.

Zabavni so, ti »rošlinki«, vsi po vrsti s prav, nekoč še spoštovano čisto amatersko voljo, ki jo občinstvo zna nagraditi in jo navdušeno sprejema. Visoka, nizka ali zaradi mene na pol viseča kultura gor ali dol, pomembno je, da je ljudem povšeči, da so igralci dosegli uspeh, ki ga nikakor niso pričakovali. Z Vdovo Rošlinko danes polniti dvorane se dale z neugnano govorniško, igralsko spretnostjo, resnično duhoviti prebliski, s prekipevajočo željo napraviti vse, kar se iz vdove da napraviti: tu in danes. Sploh ni nujno da bi bilo ozračje amaterskega odra nujno in že »naprej le in zgolj beden poizkus, obsojen na avtoritativne odklone tistih, ki si domišljavo mislijo, da amaterstvo izključuje vsako vrednost in kvaliteto. Amaterstvo ne izključuje vrednosti kot prave vrednosti ne zagotavlja diplomo. In ljudje vdovo Rošlinko na domačem, vaškem odru jemljejo kot je, uživajo in v tem je izpolnila svoje poslanstvo. Je pač že tako, da je »visoka« kultura podpržena pešica, ostala publika, ki polni mestne teatre pa je več ali manj snobovska. Vsi ostali, ki hodimo na Vdovo Rošlinko pa smo za malomeščanske preoblečence in kulturne kabinetne estete ostali na ravni — pač vdov Rošlink.

Ta svet je okrogel; in če ni, ga velja kakorkoli že veselo zaokrožiti. Javorniški »rošlinki« nam ga zaokrožajo, z lastno marljivostjo in amaterskim zanosom. In brez denarja.

Ko so minulo soboto pomahali domačemu občinstvu, so se že pripravljali, da v nedeljo popoldne sedejo na redni avtobus in se odpeljejo na Dovoje. S krofovskimi rekviziti vred bodo na lastne stroške poromali še po žirovniških pa bohinjskih in drugih gorenjskih vaseh...

Dve uri in še dvakrat toliko po predstavi so nas zabavali veseli »rošlinki«: BRANKA DOBERŠEK (ena fejest vdova Rošlinka), ADI KOSTIČ (Janez, ki vasuje le, če ni dežja), MARUŠA MAVČEC (hči Manca), SVETINA JELKAROSVITA LIPIČAR (Tonca), PAVEL TRČEK (Jerneje), LOJZE VENGAR (Bavantač), BOJAN GORENJSEK (Tinče), MIRO KRISTAN (Gašper), LILI BAN (nujna šepetalka). Šaloigro nam je gor postavil JANEZ KEJŽAR.

Črtomir Zorec

POPOTNI UTRINKI

IZ KRAJEV NA PODROČJU ŠKOFJELOŠKE OBČINE

(9. zapis)

POPRAVEK IN DOPOLNILI

Že koj v začetku tega pisanja, se je v tekst 3. zapisa vrnila napaka: ne Amadeus, pač pa Amandus je bilo pravo ime mladega freisinskega kanonika, ki ga predstavlja Ivan Tavčar v svoji lovski povesti »V Zali«.

Priznam, da mi kar ne gre s peresa »freisinski« — raje bi napisal brižinski, kot je pisal Tavčar. Pa tudi zato, ker se je v naši zavesti vkoreninil pojem »brižinski spomeniki« — ne »freisinski spomeniki«. Vem pa, da je znanstveno bolj prav, govoriti o škofih iz bavorskega Freisinga, ki so nekoč gospodarili z loškim ozemljem.

Seveda bi raje tudi pisal o Monakovem — ne pa o Münchnu (saj je Monakovo po imenu tako tesno zvezano z našimi starejšimi slikarji). Tudi o Solnogradu, Lomostu, Lipskem in o Draždanih bi raje pisal kot o Salzburgu, Innsbrucku, Leipzigu in Dresdnu, vsekakor pa tudi o Gradcu, ne pa o tujem Grazu — kot piše le preveč naših časnika. Le zakaj pa se ne upiramo pisavi Pariz, Rim, Benetke, Praga, Trst, Dunaj — saj so to tudi ponašena tuja imena! Sicer pa smo celo Maribor poslovenili šele sredi preteklega stoletja (iz Marburga v Mar-i-bor, t.j. današnji Maribor!) — pa še trdno drž! Za vselej, upajmo!

Seveda, ne vztrajam; vem, da po tuje izvirno zapisana krajevna imena veljajo v znanosti, v stroki in še v poštnem prometu; v leposlovju (literaturi) pa smemo le najti svojo zgodovinsko identiteto. Saj veljajo po naše povedana tuja krajevna imena, kot mejniki, do koder je segel nekoč naš kulturni interes.

Le kdo bi si upal spreminjati Prešernovo »Kompostelje« v Santiago da Compostela ali starinski »Kelmorajne« v izvirno Köln am Rhein? Sém sodi tudi Prešernova oblika Marijino Celje za zgornještajski romarski kraj Mariazell.

In ker sem že sredi pisanja o loški deželici, velja povedati, da je tudi najuglednejši in najzavednejši njen sin Ivan Tavčar pisal v svojih številnih delih dosledno le o brižinskih škofih, brižinskih posesti in o brižinskih podložnikih. Torej, v literaturi — leposlovju — veljajo še naprej Brižin ali Brižinj za nemški Freising pri Münchnu...

Ker pa moji skromni zapisi ne sodijo v kako zlahko leposlovje, pač pa ostajajo le na ravni preprostega krajevisja — bom pač moral, četudi nerad, — ostati pri zgodovinski in geografsko utemeljeni obliki Freising ali celo Freisingen, s končnico — gen, ki je na Bavarskem in Würt-

tenberskem močno v navadi (n. pr. Tübingen, Böblingen, Esslingen, Dendingen, ipd.)

VIRI IN LITERATURA

Navadaj je, da pisci šele ob koncu svojih del povedajo od kod so, črpali znanje, podatke, letnice in drugo. No, stari bom to kar sedajle:

29 letnikov Loških razgledov o pomenja pravi rudnik podatkov, o slavu 1000-letnice letnice Loškega gospostva — v letu 1972 — je v Glasu objavil prof. dr. Pavle Blaznik celo vrsto zapisov o zgodovinskem razvoju Škofje Loke in njenega ozemlja;

leta 1973 je izšlo istega avtorja temeljito delo (obsežna knjiga s 561 strani) Škofja Loka in Loško gospostvo;

leta 1936 sta dr. Rudolf Andrejka in prof. France Planina objavila delo Škofja Loka in njen okraj v luči gospodarskih in kulturnih prizadevanj;

leta 1962 je prof. France Planina objavil krajevisno delce Poljanska in Selška dolina;

leta 1956 je prof. France Planina napisal turistični vodnik po Škofji Loki, Selški in Poljanski dolini;

in še in še bi lahko našteval vse raztresene v glavnem po strokovnem časopisu in revijah; omenim le izbrne vodnike na Blegoš, Ratibec in Lubnik ter brošurico o Dražgošah.

Seveda pa ne gre pozabiti na Slovenski krajevni leksikon, kjer je v zaglavju o Škofji Loki in o Logatcu pisec teh zapisov našel obilico podatkov.

RADOZNALI BRALCI

Ves ta zapis velja prav njim. Saj sem nekajkrat slišal, da bi radi brali še o tem o onem. A, kar je že zapisano, in sicer z zanesljivo strokovno roko, res kaže še ponavljati ali celo prepraviti. V navedenih virih radoznalni bralci podrobneje izve vse, tako o zgodovini kot o sedanjem razvoju Škofje Loke.

Pisec teh zapisov pa bo raje tudi poslej hodil po še ne izhopenih poteh se opajal nad lepoto loškega hribovja in se pogovarjal s prijaznimi ljudmi. Ter o tem objavljal svoje vtise, popotne utrinke. Morda kar poldrugo leto?

S tem pa bom tudi strnil svoj dvajsetletno pisanje »O gorenjskih krajih in ljudeh« —

ko hodil po zemlji sem našel in pil nje preleste... (kot Zupančič v Dumi)

Seveda, če mi že prej roka s peresom ne bo omahnila...

KOMPASOVO
PRVOMAJSKO
SREČANJE

Za Kompasovo srečanje na Crvenem otoku pri Rovinju je veliko zanimanje in na voljo je le še nekaj prostih mest. Ne odlašajte s prijavo!

OBVESTILO V GLASU
— ZANESLJIV USPEH

KAMEN SPOTIKE

Škofja Loka — V Frankovem naselju v Škofji Loki ne le da ne vedo, koliko novih blokov naj bi postavili — enkrat predlagajo dva, drugič tri, tudi kanalizacija ni točno začrtana. Naprej so gradbinci razširili cesto in tako skoraj onemogočili stanovanecem dostop do stanovanj, sedaj pa naj bi jo prestavili nekaj stran. Bodoče stanovalce obvanj, sedaj pa naj bi jo prestavili nekaj stran. Bodoče stanovalce obvanj, sedaj pa naj bi jo prestavili nekaj stran. Bodoče stanovalce obvanj, sedaj pa naj bi jo prestavili nekaj stran.

— Foto: F. Perdan

Proslava na Mišačah

Mišače — Na Mišačah v krajevni skupnosti Srednja Dobrava je bila spominska svečanost ob 40. obletnici uničenja partizanske tehnike Mete. Tragediji je bilo valov izdajstvo. Slovesnosti so se udeležili predstavniki radovljiških družbenopolitičnih organizacij, zastopniki jeseniške in šišenske občine ter sosednjih krajevnih skupnosti. Lipniški šolarji so pripravili kulturni program, govornik pa je bil predsednik radovljiške borbevske organizacije Slavko Staroverski-Method.

Dejal je, da je štab 1. grupe odredov v drugi polovici leta 1942 sklenil ustanoviti partizansko tehniko Meta, ki jo je vodil Adolf Arigler-Bodin iz Ljubljane. V težkih pogojih je tehnika delovala nad Jamnikom. Zato so jo premestili v hišo aktivista Cirila Pečnika-Pogljajena na Mišače. V

njegovem hlevu je bil že od spomladi leta 1942 dalje bunker, v katerem so občasno bivali borci, pa tudi rajonski komite KPS Kropa in poveljstvo 1. grupe odredov. 11. decembra leta 1942 pa je bila sem premeščena tehnika Meta. V njej so razmnoževali Slovenski poročevalci, Ljudsko pravico, Našo ženo, razne brošure in letake. Nad 8000 izvodov najrazličnejše literature je bilo natisnjene v tehniki. Material je na določena mesta raznašal kurir Ivan Pogačnik-Ivko, z javk pa naprej aktivisti in kurirji Janko Bergant, Anton Mohorič-Siška, Ivan Bertoncelj-Johan in drugi, tehnika pa sta z materialom oskrbovala aktivista Jože Luznar-Tilen in Lipnice in Matija Rešk-Volbenk iz Kamne gorice.

Zadnje dni delovanja tehnike se je v njej zadrževal tudi sekretar okro-

nega komiteja KPS Jesenice Karel Preželj, ki je šel s seje oblastnega komiteja za Gorenjsko. 7. aprila, ko so tiskali Našo ženo, so v bunker vdrl Nemci. Izdajalec je bil gospodarjev prijatelj. V bunkerju sta bila ubita Karel Preželj in tehnik Viktor Jukaš-Bine iz Trsta, ranjenega Ivana Pogačnika pa so Nemci odpeljali v Begunje. Gestapo je isti dan v Kranju aretiral gopodarja Cirila Pečnika-Pogljajena. Odpeljan je bil v Begunje, njegova žena Krista in otroka Milan in Slavko pa v internacijo na Bavarsko. Ivka Pogačnika in Pečnika so Nemci kpt talca ubili 28. aprila 1943 v Poljanski dolini. Tehnika Meta je bila tako zaradi izdajstva uničena, vendar jo je kmalu nadomestilo več novih tehnik.

C. Rozman

V sobotnem nenadnem požaru v gozdu pri Vodichah je na srečo zgorelo le dober hektar podrastu — Foto: A. Žalar

Nevarnost pred požari

Čeprav nas še vedno lahko preseneči kakšen hladen pa tudi snežni val, smo že krepko v pomladi. Dela na polju in vrtovih so se že začela. Pri pomladanskem čiščenju vrtov in drugih opravilih na polju in v gozduh pa velja biti še posebno previden. Pri tem so največja nevarnost prav požari.

Kurjenje po vrtovih je lahko tudi nevarno. Manjši požiri trave se lahko hitro razplamtijo v velik požar in škoda običajno ni majhna. Največjo škodo pa v tem času lahko povzročijo nenadni gozdni požari. Dovolj je cigaretni ogorek, ki ga nečisto odvrže nepreviden gobar. Kaže, da je nekaj takega botrovalo tudi nenadnemu sobotnemu požaru v gozdu pri Vodichah. Na srečo je pilot letala, ki je krožilo v bližini letališča, opazil požar in o njem obvestil letališki stolp. Gasilci z letališča in Kranja so pozno popoldne hitro prišli na kraj požara sredi gozda in ga še pravočasno pogasili. Zgorelo je približno dober hektar podrastu in ležečih dreves. Za zavarovanje pa so potem skrbeli še gasilci iz Vodice.

Pravočasno sporočilo, stalna pripravljenost in hitra akcija gasilcev so tokrat preprečile veliko večjo škodo. Ob tem primeru pa je še veliko pomembnejše opozorilo: bodimo previdni in ne podcenjujmo ognja!

A. Žalar

Cigaretni ogorki netili požare

Suha trava, cigaretni ogorek in nekaj neprevodnosti že zadoščajo, da se vneša požar na travniku ali v gozdu. Pomladni veter oženi hitro raznese naokrog in do neprecenljive gošne škode ni daleč. Ob koncu tedna je kar na štirih krajih Gorenjske zagorelo. Na treh je oženi povzročil neprevidno odvržen cigaretni ogorek, v enem primeru so ga zanestili otroci pri igri. Materialna škoda je bila vsaj v treh primerih znatna, vendar opozorilo kljub temu ni odveč.

V petek, 15. aprila, so o gozdnem požaru sporočili delavci RTC Kranj. Oženj je zajel od 700 do 1000

kvadratnih metrov površine, vendar so požar hitro zadušili.

V nedeljo, 17. aprila, je malomarno odvržen ogorek zažgal 3 hektare travne površine v Planicah pod Zagrebško planino nad Jesenicami, ogrozil pa je tudi nekaj mladega smrekovega nasada. Škoda znaša 25.000 dinarjev. Istega dne je zagorelo v kraju Mirca nad razgledno potjo blizu Jesenic. Pogorelo je 70 kvadratnih metrov travnate površine.

Pri starem gradu v Bistrici pri Trzinu pa so se z ognjem igrali otroci, ki so pekli jabolka. Pogorelo je 500 kvadratnih metrov grmičevja in suhe trave.

D. Ž.

Poklic brez prave veljave

Varnostnik, katerega delo je po odgovornosti in zahtevnosti domala enako milicnikovemu, dobi prenizek osebni dohodek, njegovo delo ni deležno ustreznega družbenega priznanja — Na Gorenjskem bi potrebovali vsaj še 50 varnostnikov, vendar za to delo ni zanimanja

Temeljna organizacija Varnost na Gorenjskem razpolaga s kakimi 200 delavci, s katerimi naj bi potešila potrebe številnih uporabnikov v občinah gorenjskih občin (Škofja Loka se ni vključena v temeljno organizacijo v Kranju). To je precej malo, zato si delavci pri varnosti težko krojijo prosti čas in želene dopuste. Temeljna organizacija mora pomagati študenti ali drugim pogodbени delavci, da bi deloma zadostili uporabnikom.

Zakaj tolikšne potrebe po varnostnikih, skoraj 15-odstotna fluktuacija in nenehno pomanjkanje varnostnega kadra, ni nobena skrivnost. Kdo bi si namreč želel poklic, ki terja veliko nočnega dela, odmerjenega malo prostega časa, ob nedeljah pa prazniških praviloma zahteva več ur delovnega časa, odgovornost za to, da so delavci plačani z 8.000 do 10.000 dinarji mesečnega osebnega dohodka. Zato ni čudno, če so to delovne pogoje prejemali večidel mladi delavci, polmetije, invalidi, brezposelnost, mladi pa niso dovolj pripravljeni na to, da bi se jim ne bilo treba dobiti po dohodku in družinski veljavi primernejšega dela. Varnostni napredovanja so pri tem delovnih pogojev, ker varnostna služba ne pretežno operativne delavce in le malo nadzornikov. Varnostni delavci imajo organizacijsko lastno varnostno službo, temveč pa ukroje dohodek po varnostnih merah. V primerjavi z delavci pri Varnosti dobe slednji do 3.000 dinarjev mesečno več,

zato ni čudno, da bežijo od slabo plačanega dela.

Varnostnike smo še vedno vajeni gledati skozi stara očala, čeprav je njihovo delo zadnja leta zaradi tehnološkega razvoja varnostnih naprav zahtevnejše in terja tudi več strokovnosti. Danes tovrstne kadre tudi skrbneje izbirajo, saj na varnostnikih sloni skrb za premoženje v tovarni ali ustanovi, tedaj ko ni v objektu nikogar drugega. Skrbnejša kadrovska politika in tudi oštrja disciplinska merila pri varnostni so zadnja leta pokazala otipljive rezultate. Varnostnik namreč ni več tista pasivna oseba, ki le s svojo navzočnostjo čuva družbeno premoženje, temveč je postal vsestransko usposobljen delavec, ki preprečuje zlorabo varovanega objekta in onemogoča nastanek škode. Varnostniki so se izkazali v požarih, povodnjah, preprečili so nič koliko tatvin, kar je vse pripisati njihovu strokovnemu znanju iz gasilstva, civilne zaštite, varnostnega sistema, varstva pri delu, prve pomoči in podobno. Nekdanji čuvaj in vratar danes postaja receptor, stražar, varnostnik, gasilec, telefonist...

Od varnostnika družba vse več zahteva, daje pa mu še vedno najmanjši osebni dohodek in mu priznava kaj malo veljave. Osebni dohodek bi moral biti večji, vsaj v višini republiškega povprečja, predlagajo pri Varnosti. Želijo pa tudi, da bi se na Gorenjskem ta služba enotno urejala, saj ima temeljna organizacija Varnosti pred tovarniškimi varnostnimi službami nekatere prednosti: strokovnost, nadzor, izobraževanje, stroga zdravstvena merila, enotno organizacijo in nenačrtno tudi uradnost.

D. Ž. Žlebir

NESREČE

PEŠEC UMRL V BOLNIŠNICI

Za posledicami hude prometne nesreče, ki se je zgodila 9. aprila v Britofu, je v nedeljo v ljubljanskem Kliničnem centru umrl ranjeni pešec Anton Jelar. Jelarja je povozil voznik osebnega avtomobila Boris Leskovar.

POVZROČITELJ POBEGNIL

Breg ob Bistrici — 46-letni kolesar Albin Golmajer, doma z Brega ob Bistrici pri Trzinu, je v petek, 15. aprila, peljal od Reten proti Bregu. Iz nasprotni smeri je z avtom pripeljal neznan voznik po sredini ceste in kolesarja zbil. Ta je obležal nezavesten s hudimi poškodbami, ob njem pa kolo, na katerem so očitni znaki zelene barve tujega vozila. Ranjenca so odpeljali v tržiški zdravstveni dom, od koder so ga poslali v jeseniško bolnišnico. Storišča še niso izsledili, vendar za njim poizvedujejo.

IZSILIL PREDNOST VKRIZIŠČU

Kranj — V petek, 15. aprila, se je na regionalni cesti Škofja Loka — Kranj zgodila prometna nesreča, ker je voznik tovornjaka pri zavijanju levo izsilil prednost osebnemu avtomobilu. Voznik tovornjaka Branko Vodopivec, star 23 let, iz Ilirske Bistrice, je v semaforiziranem križišču pri Delavskem mostu zavijal levo. Semafori niso delali, zato je imela prednost voznica osebnega avtomobila Zdenka Pečnik iz Kranja, ki je peljala naravnost. Vodopivec njene prednosti ni upošteval. V križišču sta vozila trčila. Voznica Pečnikova je utrpela lažje telesne poškodbe, škode na vozilu pa je bilo za 58.000 dinarjev.

V OVINKU S CESTE

Preddvor — Na poti od hotela Bor proti Preddvoru se je v nedeljo, 17. aprila, ponesrečil voznik osebnega avtomobila Mirko Ahčin, star 37 let, doma z Brega ob Kokri. V ostrem nepreglednem ovinku je zapeljal naravnost in trčil v drevo ob cesti. Voznik je bil v nesreči lažje ranjen, prav tako sopotnica Živa Lavrič, stara 40 let, drugi sopotnik Ivan Izman, star 38 let, iz Ljubljane, pa je bil huje ranjen.

NEPREVIDEN OTROK NA KOLESU

Srednja vas — V nedeljo, 17. aprila, se je v Srednji vasi pri Senčurju zgodila prometna nesreča zaradi prehitre vožnje voznika osebnega avtomobila in neprevidne vožnje kolesarja. 21-letni voznik osebnega avtomobila Janez Šest iz Kranja je pripeljal z Luž. V Srednji vasi je z dvorišča nenadoma pripeljal na kolesu otrok, 6-letni Jure Bogataj. Kljub zaviranju ga je voznik zadel in zbil po cesti. Otrok je bil v nesreči huje ranjen.

D. Ž.

Omahnil pod vlak

Podnart — Na železniški postaji v Podnartu se je v soboto, 16. aprila, ponesrečil 31-letni Marjan Bratkovič z Jesenic. Bratkovič je skušal stopiti na vlak, ko le-ta še ni ustavil. Ker je bil potnik že sicer nekoliko majavih nog, je pri vstopanju izgubil ravnotežje, z glavo omahnil ob vagon in padel, tako da mu je vlak peljal čez nogo. Ranjenca so z rešilnim avtom odpeljali v bolnišnico na Jesenice.

S SODIŠČA

Spremenjena kazen Metodu Trobcu

Višje sodišče v Ljubljani je spremenilo sodbo Metodu Trobcu, lani obsojenemu pred kranjskim temeljnim sodiščem na smrtno kazen zaradi umora petih žensk. Smrtno kazen so spremenili v kazen dvajsetih let zapora.

Razlogi za takšno spremembo kazni, na katero se je pritožil Trobčev zagovornik, je višje sodišče našlo v stopnji kazenske odgovornosti obtoženca. Ko so lani septembra na drugem ponovnem sojenju psihiatri razlagali Trobčevo hudo moteno osebnost, so menili, tako kot sicer že na prvem sojenju, da ni duševno bolan, prav tako pa tudi zdravljenje z elektrošoki ni moglo poškodovati možganov tako, da bi bilo to zanj usodno. Spoznali so ga za izjemno moteno osebnost, vendar ne v toliki meri, da bi bile izključene ali bistveno zmanjšane njegove možnosti razumeti pomen njegovih dejanj in imeti v oblasti ravnanje v času umorov. Spodobnost obvladovanja je bila sicer v času dejanj pri Trobcu znatno zmanjšana, sposobnost razume-

Za večjo prometno varnost Najmlajši v prometu

Vsi si želimo, da bi bili predšolski otroci kar najbolj varni v prometu, da bi se samostojno in varno vključevali vanj. Seveda si želimo tudi, da bi bili kar najmanjkrat povzročitelji prometnih nezgod.

Za varno vključevanje najmlajših v promet si prizadevajo tako starši kot tudi vzgojiteljice in varuhinje v vseh oddelkih vzgojnovarstvenih ustanov. V vzgojnovarstvenih organizacijah je prometna vzgoja obvezen del vzgojnega programa, ki ga vzgojiteljice izvajajo skozi vse leto. Na pobudo komisije, ki deluje v okviru Sveta za vzgojo in preventivo v cestnem prometu in Vzgojnovarstvene organizacije Kranj bodo v vseh oddelkih vrtcev in malih šol v aprilu prometni vzgoji posvetili še posebno pozornost. Vzgojiteljice bodo organizirale različne dejavnosti na prostem, kot so razni ogledi, sprehodi, igre in vključevanje elemente prometne vzgoje. Usmerjale bodo otroke v pravilno ravnanje v prometu. Otroci si bodo ogledali tudi film o varnosti otrok v prometu, seznanili se bodo tudi s »kresničko«. Ta odsevni obsek bodo dobili mali šolarji in ga seveda začeli tudi uporabljati. V oddelkih malih šol v vrtcih in izven bo otroke obiskal prometni milicnik, jih seznanil z vlogo milicnika v prometu in seveda odgovarjal na vsa vprašanja malih radovednežev. Vzgojiteljice pa bodo v vrtcih uredile tudi koticke za starše na temo — poskrbimo za varnost naših najmlajših.

Francka Kostić

Šolarji se znajo obnašati v prometu

Matjaž Zupan iz osnovne šole Staneta Žagarja in Tomaž Pleša iz šolskega centra Iskra bosta zastopala kranjske učence na republiškem tekmovanju Kaj veš o prometu — Na šolskih tekmovanjih letos sodelovalo že prek 8300 učencev

Kranj — V soboto je bilo pri osnovni šoli Bratstva in enotnosti na Planini občinsko tekmovanje Kaj veš o prometu. Na šolskih, ki so bila pred njim, je sodelovalo prek 8300 učencev iz kranjskih osnovnih in nekaterih srednjih šol, že drugi pa so razen osnovnošolcev s predmetne stopnje nastopili tudi učenci nižjih razredov.

Na občinskem tekmovanju, ki ga je vodil svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu ob izdatni pomoči združenja šoferjev in avtomobilistov, delavcev milice ter mentorjev v šolah, je sodelovalo dvanajst ekip iz osnovnih šol in šest ekip iz srednjih. Tekmovanje je zajemalo reševanje prometnih testov, ocenjevanje vožnje s kolesi v prometu po ulicah okoli osnovne šole Bratstva in enotnosti ter spretnostno vožnjo s kolesi — srednješolci so vozili s kolesi z motorjem — na poligonu. Zadnji del je tekmovalec povzročal največ težav, medtem ko so se pri reševanju testov in vožnji v prometu odlično znašli.

Med ekipami iz nižjih razredov osnovnih šol je bila najboljša osnovna šola Franceta Prešerna, posamično pa Sandi Oblak iz osnovne šole Janka in Stanka Mlakarja Senčur. V tretji skupini učencev osnovnih šol se je najbolj izkazala ekipa šole Simona Jenka in njen učenec Sandi Demšar, v četrti skupini pa osnovna šola Franceta Prešerna in Matjaž Zupan iz osnovne šole Staneta Žagarja. Vse ekipi osnovnošolski zmagovalci so bili učenci iz šole Franceta Prešerna. Med srednješolci je največ znanja in spretnosti pokazala prva ekipa kranjske gimnazije, med posamezniki pa Tomaž Pleša iz Iskrinega šolskega centra.

Matjaž Zupan in Tomaž Pleša bosta tudi predstavljala kranjske učence na republiškem tekmovanju Kaj veš o prometu, ki bo to soboto, 23. aprila, v Ljubljani.

Spretnostna vožnja na poligonu je tekmovalec delala največ preglavic. Foto: H. J.

Vzporedno s tekmovanjem je svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu občine Kranj razpisal še natečaj likovnih in literarnih izdelkov na to temo. Sodelovali so učenci iz šestnajstih osnovnih šol. Po tri najboljše dela z razredne in predmetne stopnje so bila nagrajena.

H. J.

Gorenjska nočna kronika

DO ZOB OBOROŽEN

Vratar jeseniške Železarne je prvi opazil moškega, ki se je v večernih urah oborožen sprehal po Jesenicah. Ker je grozil z revolverjem, ga sprva niso mogli prijeti. Šele po dveh urah je najpogumnejši uspel, da so moža razorožili. S sabo je nosil domala popoln arzenal: poleg naperjene pištole je dal revolverja na bolen, polne žepne municije in nož.

BREZUPEN BEG PRED NOŽEM

Zadnjič sta jo dva pujska, ki bi se bila verjetno rada izognila nožu v tržiški klavnici, mahnila v beli svet. Dragoceno pečenko na štirih nogah so ujeli, ko se je razgledovala okrog tovarne BPT. Krvavi usodi tako nista ušla.

PLAČAL Z BATINAMI

D. Ž. se je minuli teden s takšnim pripetljajem iz Ljubljane v Škofjo Loko. Račun je bil znatno večji kot bi bil na avtobusu, zato ga ni bil voljan poravnati. Tudi taksist v tej draginji ni varen brezplačnih prevažanj, zato je neizprosno terjati znesek, ki ga je pokazal taksimeter. Namesto denarja jih mu je dal D. Ž. nekaj po nosu, za kar se bo moral zagovarjati.

TRDOŽIV KOT MAČKA

Pred trgovino na Hrušici je pijan možak padel prek ograje. Čeprav ni bila ravno nizka, se trdoživcu ni nič zgodilo.

Popravek

V zadnjem Glasu smo poročali o vozniku tovornega avtomobila, ki je na Jesenicah podrl semafor in se nato z vozilom zalezel še v drevo v gozdu, kjer je vozilo pustil in odšel neznan kam. Pomotoma smo zapisali, da je dejanja kriv Branislav Savkič, pri Integralu zadolžen za tovornjak, kar pa ne drži. Savkič je vozilo parkiralo na parkirišču pri Integralu, od koder ga je neznanec vzel in ga v dvakratni nezgodi poškodoval. Za storilec še poizvedujemo. Za neljubo napako se opravičujemo.

Kranj — Atletski klub Triglav in odbor za šolska športna društva pri Zvezi telesnokulturnih organizacij Kranj prejeta v četrtek, 21. aprila, s pričetkom ob 16. uri v športni dvorani na Planini sklepno tekmovanje atletske pionirske lige. V vsaki disciplini — v skoku v višino, troskoku, v teku na 30 in 300 metrov ter metu medicine — bo nastopilo osem pionirjev in pionirk, ki so na predhodnih dveh tekmovalnih dosegli najboljše rezultate. V finale so se uvrstili učenci iz kranjskih šol. Prvi trije v vsaki skupini bodo prejeli diplome, zmagovalce poleg te tudi majico. Za najboljši dosežek tekmovanja namenja Atletski klub Triglav pokal. (cz)

ELEKTRO GORENJSKA, n. sub. o. Kranj

Delavski svet delovne organizacije razpisuje dela in naloge

VODJE DELOVNE SKUPNOSTI SKUPNIH SLUŽB

Kandidat mora poleg pogojev iz 511. čl. ZZD izpolnjevati še naslednje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo organizacijske, elektrotehnične, ekonomske ali pravne smeri,
- da ima 5 let delovnih izkušenj,
- da je samostojen, ustvarjalen, uspešen pri dosedanjem delu,
- da je moralno politično neoporečen.

Predpisana strokovna izobrazba se lahko nadomesti z z delom pridobljeno delovno zmožnostjo.
Mandatna doba traja 4 leta.
Rok prijave je 15 dni od dneva objave razpisa.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev naj kandidati pošljejo v zaprti ovojnici na naslov: DO Elektro Gorenjska, n. sub. o. Kranj, Delovna skupnost skupnih služb, Kranj, JLA 6, za razpisno komisijo.
O izidu razpisa bodo kandidati obveščeni v 15 dneh po opravljeni izbiri.

SOZD ALPETOUR ŠKOFJA LOKA

objavlja na podlagi sklepov komisij za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge v

TOZD GOSTINSTVO KRANJ

1. VODJE STREŽBE
2. 2 NATAKARJEV (za določen čas)
3. 2 KUJARJEV (1 za določen čas)
4. VZDRŽEVALCA
5. 2 POMOŽNIH DELAVCEV ZA BIFE Kranj oziroma Tržič (za določen čas)
6. TOČAJA za bife Kranj
7. 2 POMOŽNIH DELAVK V BIFEJU

Pogoji:

- pod 1. — srednja hotelska šola ali VKV natakarkar,
— 3 leta delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece
- pod 2. — gostinska šola smer natakarkar,
— 2 leti delovnih izkušenj,
— znanje enega tujega jezika, poskusno delo 2 meseca
- pod 3. — gostinska šola smer kuhar in 1 leto delovnih izkušenj,
— poskusno delo 2 meseca
- pod 4. — KV vodovodni inštalater in 2 leti delovnih izkušenj,
— poskusno delo 2 meseca
- pod 5., 6. in 7. — pomožen gostinski delavec z 1 letom delovnih izkušenj,
— poskusno delo en mesec

Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas razen pod točko 2. in 3., kjer se delovno razmerje sklone za določen čas — nadomeščanje delavcev na odsluženju vojaškega roka in pod točko 5., kjer se dela opravljajo v času poletne sezone — prodaja sladoleada.

TOZD POTNIŠKI PROMET KRANJ

za DE Kranj

7 VOZNIKOV AVTOBUSA

— 2 voznika za mestni promet, 2 voznika za zamenjavo v medkrajevnem prometu, 2 voznika na relacijo Tržič, voznika za relacijo Golnik

2 SPREVEDNIKOV

za DE Škofja Loka

5 VOZNIKOV AVTOBUSA

2 SPREVEDNIKOV

za DE Radovljica

2 VOZNIKOV AVTOBUSA

Pogoj za voznika: — šola za voznike motornih vozil in izpit D kategorije,
— 1—2 leti delovnih izkušenj od tega več kot 1 leto na delih poklicnega voznika, poskusno delo 3 mesece

Pogoji za sprevednika:

— osemletka, 1 leto delovnih izkušenj, poskusno delo 3 mesece

Kandidati naj imajo stanovanje v bližini delovne enote za katero se prijavljajo. Delovno razmerje se sklone za nedoločen čas.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev sprejema 8 dni po objavi kadrovska služba Kranj. Kandidati bodo o izidu obveščeni v roku 60 dni po izteku prijavnega roka.

PLANIKA

Industrijski kombinat
PLANIKA KRANJ

Razpisni komisiji Delavskega sveta Industrijskega kombinata Planika Kranj in DS DSSS Planika Kranj razpisujeta na podlagi določb 125. in 126. čl. Statuta Industrijskega kombinata Planika Kranj, in 14. čl. Statuta DSSS, ter razvida del in nalog DSSS dela in naloge individualnega poslovnega organa kombinata in delavcev s posebnimi pooblastili:

1. DIREKTORJA KOMBINATA
2. VODENJE SPLOŠNO KADROVSKE SLUŽBE
3. VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKE SLUŽBE

Za direktorja kombinata je lahko imenovana oseba, ki poleg 511. člena ZZD izpolnjuje še naslednje pogoje:

1. imeti mora visoko strokovno izobrazbo ekonomske, pravne ali tehnične smeri ali čevljarsko strokovno šolo v Pirmassensu in najmanj 5 let uspešne prakse na odgovornejših delih in nalogah. Biti mora vsestransko razgledan, samoiniciativen, odločen in gospodaren. Imeti mora vodstvene, organizacijske in koordinacijske sposobnosti ter lastnost dobrega gospodarjenja. Obvladati mora nemški ali angleški jezik. Pri pripravljanju in izvrševanju zadev za usklajevanje poslovanj temeljnih OZD in DSSS mora z ustreznimi presojami skrbeti za zagotavljanje napredka in optimalnih rezultatov TOZD in kombinata kot celote
2. imeti mora visoko strokovno izobrazbo pravne, organizacijske ali ekonomske smeri, 5 let delovnih izkušenj, sposobnost vodenja in organiziranja. Biti mora moralno in politično neoporečen in izkazovati mora uveljavljanje samoupravnih odnosov
3. imeti mora visoko strokovno izobrazbo ekonomske ali komercialne smeri, 5 let delovnih izkušenj, znanje enega svetovnega jezika, sposobnost vodenja in organiziranja. Biti mora moralno politično neoporečen in izkazovati mora uveljavljanje samoupravnih odnosov.

Izbrani kandidati bodo imenovani za dobo 4 let. Pismene ponudbe sprejema kadrovska oddelka kombinata Planika Kranj, Savska Loka 21., v zaprti ovojnic z oznako »za razpisno komisijo« z navedbo del za katera se kandidat prijavlja, v 15 dneh po objavi razpisa.

O imenovanju bodo kandidati obveščeni v 30 dneh po zaključnem razpisu.

ISKRA TELEMATIKA
Industrija za telekomunikacije
in računalništvo
KRANJ, n. sol. o.

Komisije za kadrovske zadeve objavljajo prosta dela oziroma naloge v naslednjih TOZD:

- TOZD RAZISKAVE IN RAZVOJ KRANJ
- TOZD TOVARNA TELEKOMUNIKACIJSKIH ELEMENTOV KRANJ
- TOZD TOVARNA TISKANEGA VEZJA KRANJ

1. SEKRETARJE TOZD

Kandidati morajo poleg z zakonom določenih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- Pogoji: — visokošolska izobrazba pravne ali organizacijske smeri (kadrovska izobraževalna smer)
— 5 let delovnih izkušenj na ustreznih področjih dela
— aktivno znanje enega tujega jezika
— ustrezne osebnostne lastnosti in intelektualne sposobnosti
— pogoji določeni z družbenim dogovorom o kadrovske politiki v občini Kranj

IV. TOZD TOVARNA MEHANSKIH KONSTRUKCIJ IN DELOV

2. KEMIJSKEGA TEHNIKA

- Pogoji: — srednješolska izobrazba kemijske smeri (tekstilna šola ni ustrezna alternativa)
— zaželeno so delovne izkušnje s področja galvanske obdelave materialov (galvanotehnike)
— (delo je dvozmensko)

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh na naslov: ISKRA TELEMATIKA KRANJ, kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 KRANJ

SGP GRADBINEC KRANJ

objavlja javno licitacijo
za prodajo rabljenih osnovnih sredstev

Licitacija bo v petek, 22. 4. 1983 ob 15. uri v prostorih centralnega skladišča na Kokrici, Cesta na Rupo.

V prodaji bodo: konzolna dvigala, betonski mešalci 100 l, deli za tovarne in osebne avtomobile, motorji diesel in elektro, kotne brusilke, računski stroji, vrtni stroji, krožne žage, viličar 3,5 T, gater venecianka ter razni stroji in material.
Davek ni vračunan v izključno ceno.

Ogled predmetov je možen dve uri pred licitacijo v centralnem skladišču. Na licitaciji enakopravno nastopata družbeni in privatni sektor. Licitacija se vrši po načelu »ogledano — kupljeno«. Varščina 10 odstotkov od izključne cene oziroma najmanj 50, din se vplača eno uro pred licitacijo na kraju licitacije. Vse stroške prepisa lastništva in ostale stroške, kakor tudi prometni davek plača kupec. Izlicitirani predmet mora biti plačan in odpeljan s kraja licitacije najkasneje v 10 dneh po dnevu licitacije, po tem roku zapade tudi varščina.

GORENJSKA OBRATNA
ZADRUGA
KRANJ
Likožarjeva 1a

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge

1. KNJIGOVODJE
SALDAKONTOV
DOBAVITELJEV
2. MATERIALNEGA
KNJIGOVODJE

Delo knjigovodje saldakov
se združuje za določen čas, delo materialnega knjigovodje pa za nedoločen čas.

Pogoji: — dokončana ekonomska srednja šola,
— najmanj 1 leto delovnih izkušenj (v računovodskih službah).

Prijave sprejema kadrovska komisija 15 dni po objavi z dokazili o izobrazbi.

VZGOJNOVARSTVENA
ORGANIZACIJA
KRANJ

V skladu s 101. členom statuta
VVO Kranj objavljamo razpis
za dela oziroma naloge

RAVNATELJA
VVO KRANJ

Pogoji:

- vzgojitelj ali strokovni delavec po Zakonu o vzgoji in varstvu predšolskih otrok ali učitelj po zakonu o osnovni šoli,
- 5 let delovnih izkušenj od tega najmanj dve leti dela pri vzgoji in varstvu predšolskih otrok,
- organizacijske in strokovne sposobnosti.

Izbrani kandidat bo imenovan za 4 leta.

Kandidati posredujejo svoje prijave z dokazili v roku 10 dni od objave v kadrovske službe VVO Kranj, Staneta Žagarja 19, s pripombo »za razpisno komisijo«.

HOTELSKO TURISTIČNO
PODJETJE
BLED
TOZD Turizem in rekreacija

Komisija za delovna razmerja
objavlja prosta dela in naloge:

Camping Zaka

1. BLAGAJNIKA (1 delavec)
2. DELAVCA V MENJALNICI (1 delavec)
3. ZUNANJEGA ČISTILCA (1 delavec)
4. NOČNEGA ČUVAJA (2 delavca)
5. ČISTILKE SANITARIJ (2 delavki)
6. ČISTILKE PRI TUŠIH (2 delavki)

Blejski grad

7. BLAGAJNIKA (2 delavca)

Blejski otok

8. ČUVAJA V CERKVI (1 delavec)
9. BLAGAJNIKA (3 delavci)

Grajsko kopališče

10. ČOLNARJA (1 delavec)
11. PLAVALNEGA MOJSTRA (1 delavec)

Golf igrišče

12. BLAGAJNIKA (1 delavec)
13. POMOŽNEGA DELAVCA (2 delavca)

Mali golf

14. BLAGAJNIKA (2 delavca)

Zaželeno so delovne izkušnje na podobnih nalogah.
Delo se združuje za čas trajanja sezone.

Kandidati naj pošljejo prijave v roku 8 dni na naslov: HTP Bled, TOZD Turizem in rekreacija, 64260 Bled, Cesta svobode 15, s pripombo »komisiji za delovna razmerja«.

kovinotehna

NOV PRODAJNI CENTER
HUDINJA V CELJU
KMALU ODPRT

ISKRA TELEMATIKA
Industrija za telekomunikacije
in računalništvo
KRANJ, n. sol. o.

Na osnovi določil samoupravnih splošnih aktov in sklepov delavskih svetov razpisujemo dela oziroma naloge delavcev s posebnimi pooblastili in odgovornostjo v naslednjih temeljnih organizacijah združenega dela:

I. TOZD TOVARNA TELEKOMUNIKACIJSKIH ELEMENTOV KRANJ (ELEMENTI)

1. vodje tehnične službe
2. vodje planske priprave proizvodnje
3. vodje proizvodnje
4. vodje tehnične kontrole

II. TOZD TOVARNA TISKANEGA VEZJA KRANJ (TIV)

5. vodje tehnične službe
6. vodje planiranja in proizvodnje
7. vodje tehnične kontrole

III. TOZD TOVARNA PERIFERNIH NAPRAV IN TELEKOMUNIKACIJSKIH TERMINALOV KRANJ (TERMINALI)

8. vodje tehnične službe
9. vodje planske priprave proizvodnje
10. vodje proizvodnje
11. vodje tehnične kontrole

IV. TOZD TOVARNA MEHANSKIH KONSTRUKCIJ IN DELOV KRANJ (MKD)

12. vodje planske priprave proizvodnje
13. vodje tehnološke priprave proizvodnje
14. vodje proizvodnje
15. vodje tehnične službe

V. TOZD RAZISKAVE IN RAZVOJ KRANJ (RR)

16. vodje službe za razvoj telematskih sistemov
17. vodje službe za razvoj programske opreme
18. vodje službe za razvoj materialne opreme
19. vodje službe za razvoj telematskih terminalov
20. vodje službe podpornih dejavnosti

VI. TOZD TOVARNA POSEBNIH TELEKOMUNIKACIJSKIH NAPRAV BLEJSKA DOBRAVA (PTN)

21. vodje tehnične službe

Kandidati morajo poleg splošnih pogojev izpolnjevati še naslednje posebne pogoje:

- pod 1., 3., 4., 8., 10., 11. — visokošolska izobrazba elektro ali strojne smeri
- pod 2., 9. — visokošolska izobrazba tehnične, ekonomske ali organizacijske smeri
- pod 12. — visokošolska izobrazba organizacijske ali ekonomske smeri
- pod 5., 6., 7. — visokošolska izobrazba elektro, strojne ali kemijske smeri
- pod 13., 14., 15. — visokošolska izobrazba strojne smeri
- pod 16., 17., 18., 19. — visokošolska izobrazba elektro smeri
- pod 20. — visokošolska izobrazba tehniške smeri
- pod 21. — visokošolska izobrazba strojne ali elektro smeri
- poznavanje tehnoloških metod prenosa tehnologije v proizvodnjo
- poznavanje razvoja posebnih telekomunikacijskih sistemov

Skupni pogoji za vsa razpisana dela oziroma naloge:

- 5 let delovnih izkušenj na ustreznih področjih dela
- aktivno znanje tujega jezika
- pogoji določeni z družbenim dogovorom o uresničevanju kadrovske politike v občini Kranj (oziroma Jesenice pod točko 21.)

Mandatna doba za vsa razpisana dela oziroma naloge je 4 leta.

Kandidati naj pisne prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev in kratkim opisom dosedanjih delovnih izkušenj pošljejo v 15 dneh po objavi razpisa na naslov: ISKRA TELEMATIKA KRANJ, Kadrovska služba, Savska loka 4, 64000 Kranj, z oznako

- I. »za razpis DPPO TOZD ELEMENTI«
- II. »za razpis DPPO TOZD TIV«
- III. »za razpis DPPO TOZD TERMINAL«
- IV. »za razpis DPPO TOZD MKD«
- V. »za razpis DPPO TOZD RR«
- VI. »za razpis DPPO TOZD PTN«

Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 60 dneh po končanem roku za zbiranje prijav.

KMETIJSKA ZADRUGA
p. o.
SKOFJA LOKA

Objavlja prosta dela in naloge

1. MLEKARJA
2. AVTOMEHANIKA

Za dela in naloge pod točko 1. mora imeti kandidat — delavec dokončano poklicno mlekarško šolo, za dela in naloge pod točko 2. pa poklicno šolo za avtomehanika.

Prijave z dokazili o strokovnosti sprejema Kmetijska zadruga Skofja Loka, osem dni po objavi oglasa.

SERVISNO PODJETJE
KRANJ
Tavčarjeva 45

Komisija za delovna razmerja razpisuje prosta dela in naloge:

1. POMOŽNA ZIDARSKA DELA
(2 delavca)
2. SNAŽILKE
za čiščenje delovnih prostorov, 1 delavka

Pogoji za sprejem v delovno razmerje so:

- nedokončana ali končana osnovna šola
- pod 1. — poskusno delo 60 dni,
- pod 2. — poskusno delo 30 dni.

Delo se združuje za nedoločen čas s polnim delovnim časom. Zaposlitev je možna takoj.

Pismene vloge z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite v 8 dneh kadrovske službi podjetja. Kandidate bomo o izbiri obvestili v 15 dneh po sprejemu sklepa o izbiri.

vezenine bled

TOVARNA ČIPK, VEZENIN IN KONFEKCIJE BLED, n. sol. o.
BLED, KAJUHOVA 1

razpisna komisija pri delavskem svetu delovne organizacije razpisuje dela in naloge

INDIVIDUALNEGA POSLOVODNEGA ORGANA —
GLAVNEGA DIREKTORJA DELOVNE ORGANIZACIJE

Kandidati morajo izpolnjevati zakonske in druge sledeče pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo,
- da ima najmanj 5 let delovnih izkušenj na vodilnih delovnih področjih v gospodarstvu,
- znanje tujega jezika,
- opravljeno zunanje-trgovinsko registracijo
- da ima ustrezne moralnopolitične kvalitete, ki se kažejo v ustreznem in aktivnem odnosu do samoupravne družbene ureditve ter sposobnosti za razporejanje samoupravnih odnosov, v razvitem čutu odgovornosti do dela in delovnih ljudi in v osebni poštenosti

Izbrani delavec bo razporejen na razpisana dela in naloge za mandatno obdobje štirih let.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave ter dokazila o izpolnjevanju razpisnih pogojev v 15 dneh po objavi razpisa na naslov Tovarna čipk, vezenin in konfekcije Bled, n. sol. o. Bled, Kajuhova 1.

Kandidati bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po sprejemu odločitve.

GOZDNO GOSPODARSTVO KRANJ, n. sol. o.
TOZD Gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija Kranj,
n. sol. o.

Delavski svet TOZD GGTM razpisuje dela in naloge

DIREKTORJA TOZD GGTM

Poleg pogojev iz 511. člena ZZD mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali višjo izobrazbo gozdarske ali gradbene smeri,
- da ima 4 do 5 let delovnih izkušenj na odgovornejših delih in nalogah v gospodarstvu,
- da ima strokovne, organizacijske in moralno-politične kvalitete.

Kandidat bo izbran za mandatno obdobje 4 let.

Kandidati naj prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljejo v roku 15 dni po objavi razpisa v zaprti ovojnici na naslov: TOZD Gozdno gradbeništvo, transport in mehanizacija Kranj, n. sol. o. Cesta Staneta Žagarja 53, Kranj, z oznako »za razpisno komisijo«.

O rezultatih razpisa bodo kandidati obvestili v roku 15 dni po izbiri.

CESTNO PODJETJE KRANJ

OBVEŠČA

da bo občinska cesta na odseku ŽIGANJA VAS — KRIŽE zaprta za ves promet od 20. 4. do 31. 5. 1983, zaradi obnove vozišča.

Avtobusni in osebni promet bo potekal po krajevnih cestah skozi vasi, tovorni promet pa po zvezni cesti na relaciji NAKLO — PODTABOR — TRŽIČ in obratno.

Prosimo udeležence v prometu, da z razumevanjem upoštevajo, da navedena dela iz tehničnih in varnostnih razlogov ne moremo izvajati med prometom.

BRIVSKO FRIZERSKI
SALON
»NADA« RADOVLJICA
Gorenjska cesta 6

Oglašja prosto delovno mesto

BRIVSKO FRIZERSKE
POMOČNICE
za salon na Bledu

Delo se združuje za določen čas, nadomeščanje delavke med porodniškim dopustom.

Prijave z dokazili o strokovnosti pošljite v 8 dneh o objavi na gornji naslov.

Osnovna šola
LUCIJAN SELJAK
KRANJ

Komisija za delovna razmerja objavlja za nedoločen čas prosta dela in naloge

SNAŽILKE
na centralni šoli in

SNAŽILKE
na podružnični šoli
v Besnici

Kandidati naj oddajo vloge
v 15 dneh po objavi.

PLANINSKO DRUŠTVO
RADOVLJICA

Sezonsko zaposlimo

OSKRBNIKA in
KUHARICO —
GOSPODINJO

v Valvasorjevem domu
pod Stolom.

Zaželen zakonski par, ni pa pogoj. Ostalo po dogovoru. Ponudbe sprejema Planinsko društvo Radovljica.

GLASBENA ŠOLA KRANJ
Trubarjev trg 3
Kranj

razpisuje prosta dela in naloge

RAVNATELJA

Kandidat mora izpolnjevati poleg splošnih še naslednje pogoje:

- višja ali visoka izobrazba ustreznega glasbeno-izobraževalnega zavoda,
- opravljen strokovni izpit in 5 let prakse pri glasbeno-vzgojnem delu,
- organizacijske in strokovne sposobnosti, moralno-etične vrednote in pozitivni odnos do samoupravljanja.

Mandat traja 4 leta.

Rok prijave je 15 dni. Prijavi morajo biti predložena vsa potrebna dokazila.

Kandidati bodo obveščeni 8 dni po izbiri kandidata.

Kandidati naj pošljejo prošnje v zaprti kuverti z oznako »za razpisno komisijo«.

AGROTEHNIKA
GRUDA

TOZD LOVEC
Dražgoška 2

V Kranju je odprta nova trgovina z lovskim, ribiškim in športnim blagom.

Odprto od 8. do 15.30 ure.

Prodaja
KŽK
KRANJ —
HRASTJE

MALI

OGLASI

tel.: 27-960

PRODAM

Prodaj rjave JARKICE hisex, stare 8 tednov. Helena Dobro, Loka 4, Tržič 3250

Prodaj rjave JARKICE, stare 8 tednov. Pepca Pivk, Loka 9, Tržič, tel. 60-296 3680
Prodaj dve lepo ohranjeni OMARI za v dnevno sobo. DIVAN, FOTELJ, naslonjač in lep FIKUS, visok 3 m. Kranj, Jezerska c. 136 3681
Ugodno prodaj dobro ohranjen raztegljiv KAVČ in dva FOTELJA. Telefon 24-702 3682
Prodaj DIRKALNO KOLO »Rog« na 10 prestav. Telefon 50-901 3683
Prodaj starejšo OMARO in rabljen HLADILNIK v omari. Radomir Ratko-

vič, St. Rozmana 7, Kranj 3684
Prodaj KAVČ in dva FOTELJA. Anton Babič, Okornova 10, Kranj, tel. 25-444 3685
Poceni prodaj belo DEKLIŠKO OBLEKO. Kranj, Savska c. 4 3686
Prodaj 1/2 colske CEVI — pocinkane in 1/2 — črne. Telefon 41-159 3687
Ugodno prodaj odlično ohranjeno POČITNIŠKO PRIKOLICO brako. Medja, Delavska c. 47, Kranj—Stražišče 3688
Prodaj italijansko DIRKALNO KOLO in MEŠALEC za perilo ali menjam za betonski mešalec. Starc, Hrastje 148, Kranj 3689
Poceni prodaj dekliško obhajilno OBLEKO. Telefon 49-054 3690
Prodaj SENO in 2 kub. m suhih smrekovih PLOHOV. Grad 59, Cerklje 3691
Prodaj zgodnji semenski KROMPIR. Milan Jenčič, Trboje 110, Kranj 3692
Prodaj JEDILNI KOT (miza in dve klopi). Justin, Janeza Puharja 9, Kranj, stanovanje 3. Ogled popoldan 3693
Prodaj 6 tednov starega BIKKA simentalca, primerne za rejo. Pogajnik, Dobropolje 6, Brezje 3694
Oddaj 5 majhnih PSIČKOV. Telefon 28-636 3695
Prodaj GRADBENO BARAKO. Andrej Peterneš, Bistrica 87, Tržič 3696
Prodaj težkega PRAŠIČA za zakol. Pavlin, Bled, Zagoriška 9 3697
Ugodno prodaj 300 kg betonskega ŽELEZA, premera 6 mm. Telefon 22-957 3698
Prodaj dobro ohranjeno KNJIŽNO ZBIRKO »Naša beseda«, letnik 1976/77, cena 17.000 din. Telefon 75-010 — int. 346 od 7. do 15. ure 3699
Prodaj KAVČ in dva FOTELJA (dobro ohranjeni). Gorenja vas 49, Reteče — Škofja Loka 3714
Prodaj 380-litrsko SKRINJO, v garancijski. Naslov v oglašnem oddelku. 3715

Ugodno prodaj GRADBENO BARAKO in elektro omarico. Kranj, Smledniška 41/A, Čirče 3716
Prodaj rjave JARKICE. Golniška 1, Kokrica 3717
Prodaj 8 mesecev brejo TELICO simentalko. Črničev 19, Brezje 3717
Prodaj semenski KROMPIR igor. Zg. Brnik 28, Cerklje 3729
Prodaj globok OTROŠKI VOZIČEK za dvojčka. Alenka Jeraj, Jelenčeva 31, Kranj, tel. 21-751 3730
KUPIM
Kupim PEVSKO OZVOČENJE, do 200 W. Šubic, Stara Oselica 39, Gorenja vas 3713
VOZILA
Poceni prodaj AUSTINA 1300, letnik 1972, rahlo poškodovan. Ropret Cirič, Trg svobode 33, Tržič 3701
Prodaj AMI 8 karavan, registriran do 24. 12. 1983, ter 210-litrsko ZAMR-ZOVALNO SKRINJO, cena 42.000 din. Živora Todič, Gasilska 9, Kranj 3700
Prodaj R-4 TL special, 1977, prevoženih 43.000 km, registriran do februarja 1984. Alojz Gros, Kovor 129 (55) 3702
Prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 101, letnik 1978. Ogled vsak dan popoldan. Gromilič, Hrastje 22, Kranj 3702
FORD CAPRI, 70/76, prodaj ali zamenjam za Z-101. Telefon 064-21-053 3703
Prodaj SPAČKA, letnik 1976. Jerala, Ješetova 12, Kranj 3704
Prodaj avto LANDROVER ter motor za avto LANDROVER. Klemen Svatočev, Valjavčeva 4, Kranj, tel. 23-114 3705
Prodaj avtomobilsko PRIKOLICO, podaljšljiva os, 600 kg. Telefon 62-536 3706
Poceni prodaj dobro ohranjeno ZASTAVO 101, letnik 1976. Dragan Junič, Sp. Gorje 23 3707
Prodaj bočno karambolirano ZASTAVO 101, letnik 1977, potrebna je nova školjka. Koželj, Voklo 58, Šenčur 3708
Prodaj ZASTAVO 101 po delih in večjo količino PUNT. Kuralt, Gorenja vas — Reteče 26, Škofja Loka 3709
Prodaj PASSAT LS, letnik 1974, registriran do 20. 5. 1983. Telefon 064-60-193 dopoldan 3710
KUPIM VW 1303. Telefon 064-25-971 — int. 29 3711
Prodaj MOPED na tri brzine. Bešter, Na Trati 8, Lesce, tel. 75-249 3712

Prodaj AMI 8, letnik 1974, neregistriran, celega ali po delih. Informacije po tel. 69-461 — int. 382 (Tone Semčič) dopoldan 3728

STANOVANJA

Kupim dvosobno STANOVANJE ali starejšo HIŠO v Kranju ali okolici. Pod nujno, za gotovino. Ponudbe z navedbo cene pošljite pod šifro: Vseljivo takoj 3647
Oddaj dvosobno STANOVANJE v Kranju. Informacije po tel. 066-76-310 popoldan in zvečer 3718
Oddaj opremljeno SOBO v središču Kranja. Naslov v oglašnem oddelku. 3719
Mlada zdravnica išče primerno STANOVANJE ali SOBO. Šifra: Kranj ali okolica 3720
Enosobno STANOVANJE z atrijem in telefonom na Planini v Kranju, prodaj. Ponudbe pod: Vseljivo takoj 3721
Iščem enosobno STANOVANJE ali GARSONJERO v okolici Kranja ali na relaciji Kranj—Radovljica. Možna tudi manjša pomoč v gospodinjstvu. Telefon 75-517 od 18. do 20. ure 3722

POSESTI

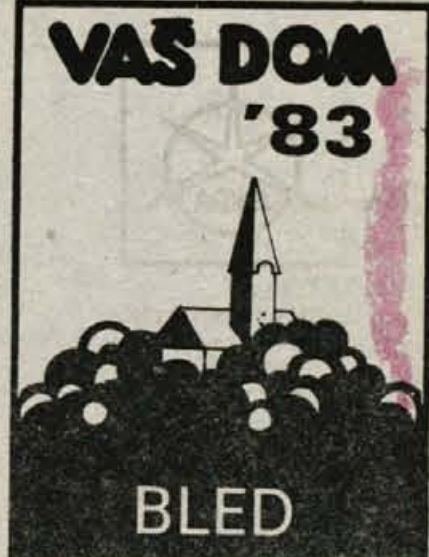
PRITLIČNI PROSTOR 10—20 kv. m, Kranj ali okolica, za shrambo pohištva, iščemo. Ponudbe pod: Takoj 3723
GARAŽO kupim v Šorlijevem naselju. Šmitek, Moša Pijadeja 15, tel. 28-824 3724

ZAPOSLITVE

Zaposlim mlajšo žensko pri stroju za predelavo plastike. Škofja Loka, tel. 60-922 3660
Zaposlim KV ali PKV vodovodnega INSTALATERJA. Janez Ovsenik, Jezerska 104/A, Kranj 3661

OBVESTILA

ZASTEKLJUJEM balkone — stekla na drsenje ali odpiranje. Ponudbe po tel. 061-327-015 od 14. do 19. ure 3667

PRIREDITVE

PLESNI TEČAJI NA JESENICAH V HOTELU »POŠTA«. Pričetki tečajev v četrtek, 21. aprila 1983.
— ROCK 'N' ROLL — DISCO, ob 18. uri
— PLESNI TEČAJ za mladino, ob 19.30
— PLESNI TEČAJ za starejše, ob 21. uri
Informacije in prijave v hotelu »Pošta« in po tel. 21-130 ter pred pričetkom. Poučuje Janez BORISEK! 3725

POZNANSTVA

Mlada solidna zdravnica, 30 let, osamljena, išče solidnega intelektualca s stanovanjem. Samo resne ponudbe oddajte pod: Iskrenost in prijateljstvo 3727

NAJDENO

Na Bledu sem našel nekaj izgubljenih BENCINSKIH BONOV. Mozetič, Alpska 17, Bled 3726

Sporočamo žalostno vest, da je umrl naš dragi mož, oče, sin, brat in stric

IBRAHIM MURSELOVIČ

Pogreb pokojnika bo v torek, 19. aprila 1983, ob 17. uri na pokopališču v Bitnjah. Do pogreba leži v mrliški vežici.

ZALUJOČI: žena Anica, sin Adi, hčerka Jasna, oče Rizah, brat Muhamed z družino, sestra Nezira in Zijada z družinama.

Sporočamo žalostno vest, da je tragično preminil naš dragi mož, oče, stari oče, brat, stric in tast

ANTON JELAR

iz Britofa 158

Na zadnjo pot ga bomo spremili v sredo, 20. aprila 1983, izpred hiše žalosti na pokopališču v Predoslje.

ZALUJOČI DOMAČI

Sporočamo žalostno vest, da je nenadoma umrl naš dolgotrni sodelavec

IBRAHIM MURSELOVIČ

vodja proizvodnje v TOZD Opekarne sekretar OOOZK

Pogreb pokojnika bo v torek, 19. aprila 1983, ob 17. uri na pokopališču v Bitnjah. Do pogreba leži v mrliški vežici.

DELA VCI in DPO KOGP KRANJ TOZD OPEKARNE

Kranj, 18. aprila 1983

Sporočamo žalostno vest, da je umrla v 79. letu starosti naša draga mama, stara mama in prababica

JULIJANA JEZERŠEK

Od nje smo se poslovili v najozjem družinskem krogu v petek, 15. aprila 1983.

ZALUJOČI: sin Franc z ženo, vnuka in pravnuka

Kranj, 13. aprila 1983

Sporočamo, da je umrl

BLAŽ RANGUS

zlatar v pokoju

Pogreb bo v torek, 19. aprila 1983, ob 16. uri na kranjskem pokopališču.

PROSIMO TIHEGA SOŽALJA!

VSJ NJEGOVI

Trgovska in gostinska DO »ŽIVILA« KRANJ, n. sol. o., TOZD Gostinstvo in TOZD Delikatesa

objavlja po sklepu komisije za delovna razmerja naslednja prosta dela in naloge:

A: za TOZD GOSTINSTVO

1. VODJA KUHINJE V RESTAVRACIJI EVROPA
2. POSLOVODJA V BIFE APOLLO
3. VODJA MALEGA GOLFA (sezonsko)
4. VEČ KV in PK NATAKARJEV (za določen in nedoločen čas)
5. PK ali NK DELAVKA (za kuhinjo v restavraciji Globus, za določen čas)

Pogoji:

Pod 1. — gostinska šola kuharske smeri, — 2 leti ustreznih delovnih izkušenj, — poskusno delo 2 meseca,

Pod 2. — gostinska šola, — 1 leto ustreznih delovnih izkušenj, — poskusno delo 2 meseca,

Pod 3. — gostinska šola natakarske smeri, — poskusno delo 2 meseca,

Pod 4. — gostinska šola natakarske smeri, poskusno delo 2 meseca ali — PK gostinske smeri, poskusno delo 1 mesec

Pod 5. — PK ali NK gostinska delavka, — poskusno delo 1 mesec

B: ZA TOZD DELIKATESA (kuhinja Delikatese v Kranju)

6. KUHARJA

7. DELAVKE V KUHINJI (za določen čas)

Pogoji:

Pod 6. — gostinska šola kuharske smeri ali z delom pridobljena delovna zmožnost, — poskusno delo 2 meseca,

Pod 7. — osnovna šola, — poskusno delo 1 mesec.

Kandidati naj pošljejo pismene prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev v 8 dneh po objavi oglasa na naslov: ŽIVILA Kranj, Naklo 252 — kadrovska služba. Vsi prijavljeni kandidati bodo pismeno obveščeni o izidu izbirnega postopka v zakonitem roku.

